

Saulėta, dieną 40°, naktį 30°
Saulė teka 5:46, leidžiasi 6:07

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Library of Congress
Periodical Division
Price Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Kovo-March 25 d., 1972 m.

Kaina 15c

72

BRITANIJĄ PERIMA S. AIRIJOS VALDYMA

KAIP ŽUVO MAO IPĖDINIS LIN?

HONG KONGAS. — Korespondentė Mark Gayn rašo "Daily News" apie Lin Piao, Kinijos diktatoriaus ipėdinį, ilgametį gynybos ministrį. Iš patikimų šaltinių korespondentė patyrė, kad Kinijos valdžia pirmą kartą savo aukštiesiems partijos pareigūnams pasakojo, kur dingo Lin Piao, Mao ipėdinis. Jis bandęs nužudyti Mao, ir jo planus išdavusi jo dukterė. Tada Lin Piao bandęs pabėgti į Sovietų Sąjungą, bet jo lėktuvas buvo numuštas greitųjų naikintuvų, kurie bėglius pasiviję netoli sovietų sienos.

Jau buvo žinoma, kad vienas Trident lėktuvas nukrito ir sudėgė, skrisdamas iš Kinijos į Sovietų Sąjungą, Mongolijoje. Tame lėktuve Lin Piao nebuvo. Juo skridę sąmokslė dalyvavę žemesni partijos ir kariuomenės pareigūnai. Antrasis lėktuvas vežęs Lin Piao, štabo viršininką Huang Yung Sheng ir aviacijos vadą Wu Fa Hsien.

Istorija vystėsi šitaip. Lin Piao, būdamas Mao ipėdiniumi, įsirengė savo štabą kurortiniame mieste Peitaho ir ten priiminėdavo kariuomenės ir partijos vadus. Jo štabas tapo lyg antra sostinė. Lin pradėjo įsakinėti ne tik kariuomenės, bet vyriausybės narius. Tas sukėlė nesutarimus tarp jo ir premjero Chou En Lajaus. Prasidejo varžytynės, savo rėmėjų kišimas į atskirų provincijų ir miestų komitetus. Tas varžymas, Mao įsikišus, laimėjo Chou. Jis perėmė komitetų sudarinėjimo darbą 1971 metų pradžioje. Lin Piao suprato, kad jis tol neturės sprendžiamos galios, kol bus gyvas Mao Tse Tungas. Lin nutarė su savo kariuomenės vadais Mao pašalinti.

Samokslas buvo sudarytas, jį įvykdyti turėjo aviacijos vadas Wu Fa Hsien. Kada Mao rugsėjo mėn. 1971 metais lankėsi Šanchajuje, buvo nutarta, jam grįžtant lėktuvu į Pekiną, kad lėktuvas numušti. Veliau būtų galima skelbti, kad įvyko lėktuvo nelaimė. Tuo atveju visa liaudis ir patys sąmokslininkai būtų galėję savo vado gedėti. Samokslininkai tačiau nenorėjo įvertinti Lin Piao dukters ištikimybę Mao Tse Tungui. Ji, sužinojusi apie tėvo ir jo generolo planus, slaptai pranešė partijos saugumui. Mao, patyręs apie planą, išskrido iš Šanchajaus ne rugsėjo 13 d., bet dieną anksčiau. Sušaukęs sau ištikimus partijos vadus Mao tarėsi, ką daryti. Nesunku buvo likviduoti neištikimą Lin Piao, bet sunku buvo rasti paaiškinimą partijos, kariuomenės ir valdžios žmonėms.

Lin Piao, pajutęs, kad jo planai paaiškėjo, nebeskrido į Pekiną posedžiavuti, bet sėdęs su savo suokalbinkais į du keleivinius Trident lėktuvus, leidosi bėgti pas sovietus. Vos 10 min. trukio ir lėktuvas būtų buvęs sovietų teritorijoje. Jį tačiau pasivijo greitai Migai ir sąmokslė dalyvius numušė.

Vatikanas ieško vengrams vyskupo

ROMA. — Vatikano sluoksniui paskelbė, kad praėjusią savaitę jo atstovai buvo susitikę Budapešte su Vengrijos valdžios atstovais. Vatikane spėjama, kad tie pasitarimai liečia naujų vyskupų paskyrimą Vengrijai. Pagal 1964 metų susitarimą tarp Vatikano ir Vengrijos popiežius, pasitaręs su Vengrijos vyriausybe, gali paskirti vyskupijų valdytojus. Ateinantį trečiadienį egzile gyvenančiam kardinolui Josef Mindszenty sueina 80 metų. Kar-

IS VISO PASAULIO

PARYŽIUS. — Amerikos ambasadorius Paryžiaus taikos derybose pareiškė, kad jis daugiau derybose nedalyvaus, kol komunistai neparodys noro rimtai deryboms. Derybos pertraukiamos neribotam laikui po 147 susitikimų.

NEW YORKAS. — Amerika vėl paskyrė 35,3 ml. dol. Bengalijos šalpai. Už tuos pinigų Bengalija gaus transporto priemonių suaukotam maistui išvežti po Bengaliją. Iš viso Amerikai jau paskyrė bengalų šelpimui 95 ml. dol. Sovietai pažadėjo išvalyti Čiņtagongo uostą, kur karo metu paskendo 17 laivų.

JERUZALĖ. — Izraelyje sumintas svarbus Nablus miesto arabų veikėjas, kuris sabotavęs antradienio arabų miestų buvusiose Jordano žemėse rinkimus.

ČIKAGA. — "Chicago Today" išleido Ilze Krupins laisvą, kuriame raginama išgelbėti Radio Free Europe, kurią uždaryti stengiasi sen. Fulbrightas.

AMANAS. — Jordano karalius Husseinas pareiškė, kad jis šešioms savaitėms išvyks iš krašto, aplankys Amerikos prezidentą Nixoną ir pasitiksins sveikata.

VALENCIA. — Ispanijoje mirė 77 metų garsus mačų kūrėjas Cristobal Balenciaga.

PARYŽIUS. — Prancūzų referendumas dėl Europos rinkos valstybių padidinimo įvyks balandžio 23 d. Komunistai, kurie anksčiau agitavo balsuoti prieš rinkos išplėtimą, dabar ragina žmones visai nebalsuoti. Jie pakeitė nuomonę, kai Brežnevas savo kalboje pareiškė pripažįstą Europos rinką.

NICOSIA. — Kipro prezidentas arkivyskupas Makarios nesirengia paklausti graikų bažnyčios vyskupų sinodo ir nenori pasitraukti iš prezidento vietos. Makarios žada skelbti naujus rinkimus, tačiau negreitai. Jis jau pasakė, kad jis neremsi jokio kito kandidato į prezidento vietą. Tuo pačiu jis sako, kad jo šalininkai bus opozicijoje kitiems asmenims, kurie norėtų kandidatuoti.

dinolas teoretiskai vis dar yra Esztergom arkivyskupas ir Vengrijos katalikų primas. Esztergom arkivyskupija yra istorinė dioclezija, kuri apima Budapeštą. Jos valdytojai paprastai yra ir Vengrijos primai.

Popiežius yra nustatęs prieš metus, kad 80 metų kardinolai nebegali dalyvauti popiežių rinkimuose. Vatikanas bandys įtikinti kardinolą Mindszenty, kad jam reikia pasitraukti nuo visų teoretinių vietų ir palikti jas jaunesniems žmonėms.

Manoma, kad Vatikano-Vengrijos derybos ir nagrinėjo klausimą, ką dabar paskirti į Esztergom arkivyskupus.

Amerikiečių kareivis Pietų Vietname pertraukus metu išbando savo kojų miklumą, bandydamas pereiti iš tanko į tanką siaura juosta.

PREZIDENTAS ATMETĖ DARBININKŲ VADŲ PRIEKAIŠTUS ALGŲ TARYBAI

WASHINGTONAS. — Prezidentas pakeitė Algų tarybos sudėtį. Anksčiau taryboje buvo biznio, darbininkų ir visuomenės atstovai. Dabar šitokia trijų dalių taryba pakeičiama į tik visuomenės tarybą, nors joje būtų atskirų grupių atstovai. Pakeitimai padaryti pasitraukus iš tarybos keturiems darbo unių vadams. Vakar rašėme apie George Meany ir kitų dviejų unių vadų pareiškimą. Kiek vėliau iš tarybos išėjo ir automobilijų unijos vadas Woodcock. Jis irgi kaltina kontrolės tarybą vienašališkumu. Ji kontroliuoja tik darbininkų algas, bet nežiūri, kad nekiltų maisto kainos, nekiltų imonių pelnai, dividendai, bankų palūkanos ir nuosimčiai.

Prezidentas Nixonas paskelbė aštrų pareiškimą, kuriame nurodė, kad kainų kontrolė duoda naudos. Kainų pakilimai, emus kontroliuoti algas ir kainas, sumažėja. Darbų atsiradę daugiau, o bedarbių — mažiau.

Prezidentas kaltino darbo unių vadus, kad jie visus tarybos sprendimus bandė pakreipti darbininkų naudai. Iš 54 tarybos sprendimų, unių vadai pritarė 36-iems. Uniijos nepritarė tik 13-kai sprendimų. Keturiuose atvejuose unių vadai susilaikė nuo nuomonės pareiškimų, ir viename atveju jie buvo skilę pusiau. Jokio favoritizmo taryba nerodžiusi nes UNIų vadai nepritarė tik 13% sprendimų.

Prezidentas pareiškė, kad George Meany darbo unių federacija apima tik 17% visų Amerikos 80 milijonų dirbančių. Nors tai ir svarbi jėga, ji negali diktuoti visai Amerikai. Visuomenės interesai turi stovėti aukščiau už specialių vienos grupės interesus, ar tai būtų biznio ar darbo unių interesai. Prezidento pareiga esanti tarnauti visuomenės gerovei ir jis tarnausias tai gerovei.

Si vyriausybė nėra nusistatčiusi prieš darbo žmones, nes kovoje prieš infliaciją darbininkai gali tik laimėti. Nuolatinis algų kilimas klausimo neišsprendžia, nes tos algos per trumpą laiką, pakilus kainoms, vėl nieko negali pirkti. Kova prieš infliaciją bus tęsiama ir laimėtoju bus Amerikos darbininkas, pasakė prezidentas.

Darbo unių federacija sako, kad prezidentas žaidžia skaitlinėmis, sakydamas, kad AFL-CIO atstovauja tik 17% darbininkų. Prezidento nurodyta skaitlinė — 80 milijonų dirbančiųjų, apima visus: daktarus, biznio vadovus ir kitus algų gavėjus, kurie nepriklauso unioms. Federacija atstovauja trečdaliui visų organizuotų darbininkų Amerikoje.

VĒLIAUSIOS ZINIOS

◆ Airijos premjeras Jack Lynch pareiškė, kad Britanijos planą valdyti šiaurės Airiją reikia laikyti žingsniu į priekį. Jis kvietė visus airius tą planą rimtai svarstyti ir jam nesipriešinti.

◆ Illinois sen. Stevensonas pasiūlė prezidentui atsaukti prokuroro Kleindienst kandidatūrą ir paskirti valstybės prokurorą vieton kitą asmenį.

◆ Komunistų grupė Kambodijoje pastatė sunkvežimį su sprogmenimis viduryje ilgo Phnom Penho tilto per Mekong upę. Sprogimas užmušė tris sargybinius. Patys teroristai nesuspėjo pabėgti ir šeši vyrai bei dvi merginos buvo suimti. Tiltas yra pusės mylios ilgumo. Sugriautas visas centras. Kitame puolime komunistų narių skandino prekinį laivą.

◆ Illinois gubernatorių Ogilvie atvyko į Izraelį su 120 Amerikos žydų grupe. Jis viešės Izraelyje 4 dienas. Hebrajų universitetas jam paskyrė garbės daktaro laipsnį.

◆ Urugvajaus naujas prezidentas uždraudė 4 mėnesius paravinėti jautieną. Jis sako, kad mėsa reikalinga eksportui.

◆ Kolumbijoje nuo kalno nuslinko lietaus sumirkyta žemė ir palaidojo visą namą, kur gyveno 5 asmenų šeima.

◆ Šiaurės Korėja pakartojo reikalavimą, kad visa Amerikos kariuomenė būtų išvežta iš Pietų Korėjos, nes Amerika trukdanti taikiam abiejų dalių susijungimui.

◆ Švedija apkaltino Ameriką Vietnamo karo išplėtimu ir jo ilginimu.

Automobilių unijos vadas Woodcock ragina kongresą išvaduoti Algų tarybos darbą, nes taryboje nėra jokios tvarkos.

Arti Wisconsinio pirminiai rinkimai

MILWAUKEE. — Wisconsinio pirminiai rinkimai bus balandžio 4 d. ir kandidatai jau pradėjo akciją. Alabamos gubernatorių George Wallace Milwaukee mitinge 10,000 žmonių auditorijai pasakė kalbą, kurioje nekabėjo, kaip Floridoje, apie mokinių vežiojimą autobusuais, bet kelė didelių mokesčių problemą. Jei aš būčiau senatas, aš kasdien šaukčiau, kad reikia mokesčių reformų, jų sumažinimo, tuo tarpu senatoriai: Humphrey, Muskie ir kiti vis šaukia: "Tax and spend"! — kalbėjo Wallace.

Jis skundėsi, kad jam pritrūsta kalboms idėjų, nes ką tik jis iškelia, tuoj pradeda siūlyti ir jo konkurentai senatoriai.

Sen. McGovern irgi važinėja Wisconsinie. Jis pavadino gubernatorių Wallace ekstremistu. Šis jį tai atkirto: "Amerikoje ekstremistai yra tie šeši senatoriai, kurie balsavo už Tonkino rezoliuciją ir įvėlė mus į karą, o po trijų ar keturių metų pakeitė savo nuomonę. Štai, ką aš vadinu ekstremizmu!"

Vyksta derybos dėl radijo stočių

BONA. — V. Vokietijos valdžia atidengė, kad Vokietija ir Amerika tariasi dėl Radio Free Europe ir Radio Liberty atėties. Vokietijos vyriausybė pripažįsta tų radijo stočių svarbumą ir reikalingumą, tačiau ji nori, kad tos stotys nepakenktų ir Vokietijos santykiams su komunistinėmis valstybėmis.

Sen. Fulbrighto pastangoms uždaryti tas radijo stotis parama atsiuntė ir aštuoni kairieji socialdemokratai, Vokietijos parlamento nariai. Jie savo laiszę prezidentui Nixonui ragina uždaryti radijo stotis, nes jų buvimas sukelia ir V. Vokietijos suverenumo problemą. Laisžė siūloma tų stočių bangas perleisti Vokietijos radijo valdybai — Deutsche Welle, kuri galėtų parūpinti "realistinį žinių teikimą" už Geležinės Uždangos gyvenančiams žmonėms.

Kaip žinoma ir Amerikos komunistai siuntinėja į Baltuosius Rūmus reikalavimus, kad tų radijo stočių veikla būtų sustabdyta.

BRITAI SUSPENDAVO AUTONOMIJĄ, ŽADA NUOLAUDŲ KATALIKŲ GRUPEI

LONDONAS. — Britanijos vyriausybė nutarė imtis griežto, istorinio žygio Ulsterio (šiaurės Airijos) klausimu. Ji paskelbė suspenduojanti vieneriems metams autonominės provincijos teises. Britanijos kabinetas perims provincijos valdymą, paskirdamas gubernatoriui (ministeriu šiaurės Airijos reikalams) William Whitelaw, svarbų konservatorių partijos narį parlamente. Ministeris sudarys iš įvairių Ulsterio grupių komisiją, kuri jam padės valdyti. Premjeras Heath pareiškė parlamentui, kad bus paleisti mažiau pavojingi suimti airiai ir bus bandoma sumažinti teroristų veiklą.

Maskva ir Pekinas kalba apie sienas

PEKINAS. — Praėjusį pirmadienį sovietų delegacijos vadas Leonid Iljičev atvyko į Pekiną tęsti derybų dėl sienų ir kitų klausimų. Apie jo atvykimą Pekino spauda nieko nepaskelbė, nors buvo paskelbta, kad ir Maskvoje vyksta derybos dėl navigacijos pasienio upėmis, ir jos bus susisuktos pertrauktos be susitarimo.

Derybos vyksta jau seniai, tačiau sovietai nesutinka peržiūrėti senų sutarčių, kurios, kaip Kinai sako, nuskriaudė Kiniją, atimdamos iš jos daug žemių. Žiniomis iš Maskvos, sovietai nutarė atiduoti Kinijai nesvarbų žemės gabalą, tačiau tokios mažos nuolaidos Kinijos nepatenkina.

Kabinėjasi prie U. S. I. A. agentūros

WASHINGTONAS. — Senatui užsienio reikalų komitete svarstomi JAV Informacijos agentūros reikalai. Sen. Fulbrightas išskėlė dar vieną tos agentūros "nusikaltimą". Direkt. Frank Shakespeare išsiuntinęs savo tarnautojam memorandumą, kuriame aiškina, kaip vadinti žmones, gyvenančius Sovietų Sąjungoje. Visų pirma, sakoma memorandume, nevadinkite jų "sovietais". Tokio dalyko nėra. Didelių tautų tautų pavadinimu yra ne tik gaminami, bet ir gaminami. Tai yra laiminga šeima, viej imperialistinės valstybės su draugyste tautinių problemų. Taip aš kieno savo memorandumu Frank Shakespeare.

Sen. Fulbrightas paskelbęs tą memorandumą spaudai, aiškina: Štai, įrodymas, kad USIA-JAV Informacijos agentūra stengiasi "to stir up trouble" Sovietų Sąjungos vyriausybei.

Ir Jonas Mekas kovoja už laisvę

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas atsisakė ti į New Yorke organizuojamą filmų direktoriams, kurie pakvietė New Yorke organizuojamą filmų apie Kubą festivalį. Departamentą dėl to vizų nedavimo kritikuoją liberalai politikai, kaip Fulbrightas, meras Lindsay ir Civilinių Laisvių organizacija, kuri rengiasi eiti į teismą ir skųsti Valstybės departamento nutarimą.

Tarp įvairių rašytojų ir filmų pasaulio figūrų: Arthur Miller, Stanley Kauffmann, Otto Preminger, protestą pareiškęs ir Jonas Mekas.

dvių metų. Jo žmona gyvusi pieno miltelių ir vaikų maisto iš Jungtinių Tautų agentūros. Sekretorius Waldheimas lyudo UNICEF agentūrai gyvinti ilgiausius metus.

SIS BEI TAS IS FLORIDOS

IV

(Tęsinys)

Prie ko čia Linkolnas ir Kennedy?

Fontanai, kabantieji sodai, marmuras, kristalai, dievų dievaikių, undinių ir faunų figūros, žiburiuojančios šviesos, steikas, aperityvas ir jauki saviškių kompanija sudaro pakilią nuotaiką. Jai pradžia davė p. Charles Chedemo Užgavėnių blynų vakare St. Petersburgo Lietuvių klube savo stalo "nariams" išdalinti spausdinti lapeliai, užvardinti "Lincoln-Kennedy Penny" su priklijuotu paauskuotu metaliniu centu, kuriame prie Abraomo Linkolno atvaizdo yra ingraviruotas ir John F. Kennedy atvaizdas — žymiai už Linkolno mažesnis, su apacioje atspausdintu sekanciu tekstu, pavadinutu "Astonishing Coincidences" (Stebėtini sutapimai):

Linkolnas buvo išrinktas 1860. Kennedy buvo išrinktas 1960. Abiejų pavardėse yra po septynias raides.

Abudu prezidentai buvo nužudyti penktadienį. Abudu buvo nužudyti jų žmonoms esant drauge.

Abudu betarpiškai rūpinosi Civilinėmis Teisėmis.

Abiejų prezidentų išrinkimo

legalumas buvo ginčijamas. Kennedžio sekretorius Linkolnas perspėjo jį, kad nevyktų į Dallas.

Linkolno sekretorius Kennedy perspėjo jį, kad nevyktų į teatrą. Abiejų judvieju įpėdiniai buvo vardu Johnsonai: Andrew Johnson ir Lyndon Johnson.

Ju abiejų vardai su pavardėmis turi po 13 raidžių. Abudu jiedu buvo JAV senatoriai.

Abudu buvo pietiniai demokratai.

Lyndon Johnson gimė 1908. Andrew Johnson gimė 1808. Booth ir Oswald abudu buvo pietiniai, abudu persiėmę nepopuliariomis idėjomis.

Oswald nušovė Kennedy iš priekiu sandėlio ir pasislėpė teatre.

Booth nušovė Linkolną teatre ir pasislėpė prekybos sandėlyje. Booth ir Oswald abudu buvo nužudyti nespėjus pradėti jiems teismą.

Booth ir Oswald buvo gimę lygiai šimto metų laiko skirtumu. Lee Harvey Oswald ir John Wilkes Booth — abiejų vardai-pavardės turi po 15 raidžių...

Apie pajautą be jusnių pagalbos (ESP)

Filmų aktorė Ali MacGraw pagarsėjo filme "Love Story". Ten ji vaidino jautrią, nekaltą mergaitę. Naujame vaidmenyje, "The Getaway" filme, ji bus banko plėšikė, nebijanti panaudoti revolverį.

Turint savo draugę tokią žymią pitiją (Pythia — graikų mitologijoje dievo Apolono, Delfuose, vyriausioji kunigė, pranašysčių ir apreiškimų skelbėja), kaip ponja Viktorija, kalbos, žinoma, pasuko tomis temomis. Juk mūsų tarpe buvo nemažesnio kalibro pranašė, kaip kad yra Jeane Dixon. Kaip būtų turėti tokią galvą, kad galėtum žinoti, ką kita galva galvoja? Arba būti aiškiaregiu! Kaip labai pravartu toks talentas pokerį lošiant!

Iš kalbų paaiškėjo, kad čia pat St. Petersburgo Junior College planuojami 10 savaičių pažangios parapsichologijos kursai, kuriuose bus daroma įžvalga į ESP (Extra Sensory Perception, kas reiškia pajautimą be jusnių pagalbos) ir bus aiškiami tokie ESP aspektai, kaip telepatija, aiškiaregystė, tele — arba psichokinezė, spontaniški fenomenai, aparicijos (vaiduklių pasirodymai) ir pre-bei retrokognicija (žinojimas erdvėje ir laike iš anksto ir "atbulai") ir t. t.

— Kas turi ESP dovaną? paklaūš savo giliai mėlynomis akimis apžvelgusi stalą ponja Viktorija.

Visi mieliau norėjo kitų klausytis negu patys pranašauti.

— Pats kadaise daug rašei apie "būties paslaptis", dabar galėtum kai ką pasakyti, — atsisuko į mane Tuly.

— Aš galiu pasakyti kas įvyks 1972 metais, pasigyrčiau.

Visi žiūrėjo, juokėsi ir laukė.

— Per žiemą bus šalta, paskui ateis pavasaris ir bus šilta. Po to bus vasara. Rudeniop oras vėl atvės ir tada vėl ateis žiema su sniego pūgomis ir speigu...

— Ar Floridoje? Kaikas nutraukė pabaigos nelaukęs.

— Tfu! Telepatiška! buvau į Chicago nusikėlęs, atsiprašiau.

Nelaiku gimtadienis

Ponia Viktorija susikaupusi žiūrėjo į savo kristalinę raudono vyno taurelę ir paprašyta pasakyti, ką mato, pasisakė neįjaučianti vibracijų, bet netrukus atsigrėžusi į mane paliepė: "Juozuk, duok šį savo delną!"

Padaviau abu.

— Šiandien tavo gimtadienis ir mes jį čia atšvėsime", ji autoritetingai pasakė kaip Delfų pilyje. — Tortas jau užsakytas!

Nors iki mano gimtadienio trūko dar poros mėnesių, tačiau

nesiginčysi su aiškiarege. Išreiškiau nusitebėjimą tokiu atspėjimu. Mums beprostant sveikinant tokį "atspėjimą" tikrai restorano mergaitės atnešė puikų, su viena fejeverkais spraskinčia žvakute viduryje, tortą ir šampano bonką! Matydama mano sumizgimą ponja Viktorija maloniai paaiškino, kad Kapok Medžio restorano tokia yra sena tradicija — seniausia stalo kompanijos narį pagerbti ekstra bonka, nepaisant ar jis solenizantas ar ne, kad tik seniausias... — Už tai iki šiol niekas nevyko", pridūrė ji ir atsistojusi pradėjo giedoti "Ilgiausių metų". Mano dar didesniai sumizgimui, žiūriu visi aplinkui svečių apsesti stalai sustojo ir garsiai išjungė į mūsų stalo chorą garsiu "Happy birthday to you"... Paaikškėjo, kad tokie "gimtadieniai" čia niekam ne naujiena.

— Kazin ar danguj bus gražiau ir geriau? garsiai pagalvoju kai laikas atėjo keltis nuo stalo.

— Patirti ilgai nebeteks laukti — teisybė pasakė linksmaplautė Teresėlė.

Kai pagaliau apleidome nepamirštamąjį Kapoko Medžio restorano lauke lynojo, bet nuo automobiliams pastatyti aikštės iki pat Kapoko Medžio restorano durų lietpalčiais ir lietsargiais apsidangstę ilgiausia eile stovėjo kantriai pasaulyje amerikiečiai valgytojai.

(Pabaiga)

Pavasaris

Girdi? Vėl paukščiai ulba —

Miškai balsų pilni.

Ir baltos izo gubės

Jau nardo vandenį.

Tu saulę semki sauja,

O jei ir tiek mažai —

Išpraus, sugėrė saulę,

Šilti lietaus lašai.

Atokaitoj garuoja

Rudi laukų delnai.

Žibuoklių liepsnos gojų

Nudažė mėlynai.

Taip gryna čia ir šviežia,

Tiek daug linksmy balsų.

Aplink — daigeliai šviečia —

Svaiginančiai šviesu.

Ir pumpurėliai plyšta,

Pritvinke žalumos.

Girdi?

Jau paukščiai grįžta...

Pavasaris namuos.

SKAITYK PATS IR PARAGING KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

SENOVĖS LIETUVIO APDARAS

Kaip patikimi šaltiniai patvirtina, lietuviai kaime XVII amž. dėdavo pakulinius ir pašukinius drabužius. Kadangi tada buvo baudžiava, tai dalį linų

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA

K.V. BANAIČIO
3 v. opera

Jurātė ir Kastytis

PASAULINĖ PREMIJERA
1972 m.

Balandžio mėn. 29d., 8:00 val. vak.

II spekt. balandžio 30d., 3:00 val. p. p.

III " gegužės 6d. 8:00 val. vak.

IV " gegužės 7d., 3:00 val. p. p.

Marijos mokyklos auditorijoje
Chicago, Illinois

BILIETAU GAUNAMI Marginiuose, 2511 West 69th Street. Ten pat gaunamas ir operos libretas.

BILIETŲ KAINOS:

premierai — parteris: 10, 8, 7, 5 dol.

balkonas: 10, 8, 5 dol.

kitiems spektakliams — parteris: 9, 8, 6, 4 dol.

balkonas: 9, 7, 4 dol.

PAŠTU bilietus galima užsisakyti, kartu siunčiant čekį ir pažymint spektaklio datą, šiuo pavadinimu ir adresu:

LITHUANIAN OPERA OF CHICAGO
6905 South Artesian Avenue
Chicago, Illinois 60629

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

5%

on investment account

6%

mokama dviejų metų certifikatais, Mažiausia \$5,000 ar daugiau

Pinigai idėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vak.; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Seštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždarai.

PRISIJUNK PRIE TUKSTANČIŲ PATENKINTŲ MŪSŲ KLIENTŲ SĄRAŠO

Greičiausias, taupiausias ir paprasčiausias kelias siūsti DOVANAS savo giminiams arba draugams į Lietuvą ir U. S. S. R. yra nupirkti jiems

SPECIAL PREFERENTIAL ROUBLE GIFT-CERTIFICATES — SPECIALIOS PIRMENYBES RUBLIŲ PAŽYMEJIMUS DOVANOMS. JIE YRA:

Galiojantys specialiose užsienių valiutos krautuose, daugelyje didelių miestų Lietuvoje ir U. S. S. R. PREKIŲ KOKYBĖ YRA AUKŠTA, KAINOS ŽEMOS. Galiojimo laikas neribotas. Gavėjams nieko nemoka. Pristatymas ir naudingumas garantuotas. Pakeičiamas į vietos Rublio valiutą, jei pageidaujama. Suma neribojama.

REKOMENDUOTA GREITIEMS REZULTATAMS —

REIKALAUKITE INFORMACIJOS DEL AUTOMOBILIŲ IR BUTŲ!

Jūsų saugumui užtikrinti, siųskite užsakymus į mūsų prisijungusias firmas:

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
488 Madison Ave., New York, N. Y. 10022
(212) 758-1150-1

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106
(215) WA 5-3455

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
(212) 581-7729

arba tiesioginiai į vienintelį V/O VNESHPOSYLTORG o atstovą Amerikoje

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVE., (tarp 28 ir 27-los g-vės)
NEW YORK, N. Y. 10001
(212) 685-4537

Oral Roberts' Easter TV Special

Host Oral Roberts (center) chats with Guest stars at the conclusion of his Easter Special, a musical Drama presentation "The Centurion." From left to right: Peter Graves, Jane Powell, Harve Presnell and Richard Roberts.

Jau išėjo seniai laukta
Juozės Vaičiūnienės knyga
TAUTINIŲ SOKIŲ SVENČIŲ TAKAIS
100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų. Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

RUSISKAS AR KITŲ TAUTŲ MENAS?

Sovietų-amerikiečių kultūrinių sątų gilimimui šiuo laiku Los Anželėje vyksta paroda, vaizduojanti Sovietų Sąjungos meną, užvardinta: Soviet Union: Arts and Crafts in Ancient Times and Today. (Sovietų Sąjunga: Menai ir Amatai senais laikais ir dabar).

Deja, užvardinimas tinka tik rusams ir dar kai kam, bet jokiū būdu ne lietuviams, rusų pavergtiems toje jų vadinamoj Sovietų Sąjungoj, iš tiesų Bolševikioj. Lietuvių meno rodoma vos keletas gaminių, ir tai vėliausių, jau okupacinių laikų gamybos: gintaro, du kilimai. Lietuvių meno dirbiniai toje parodoje atkūstiniai numesti, kaip ir iš tiesų okup. Lietuva yra Sovietų Rusijoje nelaimingas pamestinukas.

Kiek iš Lietuvos išvogto meno čia išstatė rusai?

Šiuo kartį klausimą neįmanoma atsakyti. Tegailma išskelti užuominų.

Sakysime, didžiulė, spindinčiais aplenkimais knyga, padėta po stiklu, su lydraščiu: "Gospel Cover, bound in 1683. Wood, velvet, chaset silver. State History Museum, Moscow".

Lietuvoje, sostinėje Vilniuje, Zygimantas Augustas XVI a. buvo įrengęs meniškų knygų knygrišką, gi J. Morkūnas 1597 m. dirbo pas spaustuvininką ir, berods, knygrišį, M. Zenačičių, Ašmenoje. Ypač iš Vilniaus paleista daug meniškai įrištų knygų.

B. Radvila XVII a. turėjo keletą šimtų gražiai įrištų knygų net su savo Ex libris'ais. Vilniaus Vaivada J. Tiškevičius ir kiti Lietuvos didikai mylėjo

knogas. 1665 metais Vilniuje suorganizuotas knygų sambūris, vadintas cechu. Ir t. t.

Tai gi, Lietuvoje knygrišką, knygų spausdinimas ir jų rinkimas žinomas gana seniai. Rusai yra daug meniškų, brangių knygų iš Lietuvos išvežę, jomis dabar naudojasi kaip savomis.

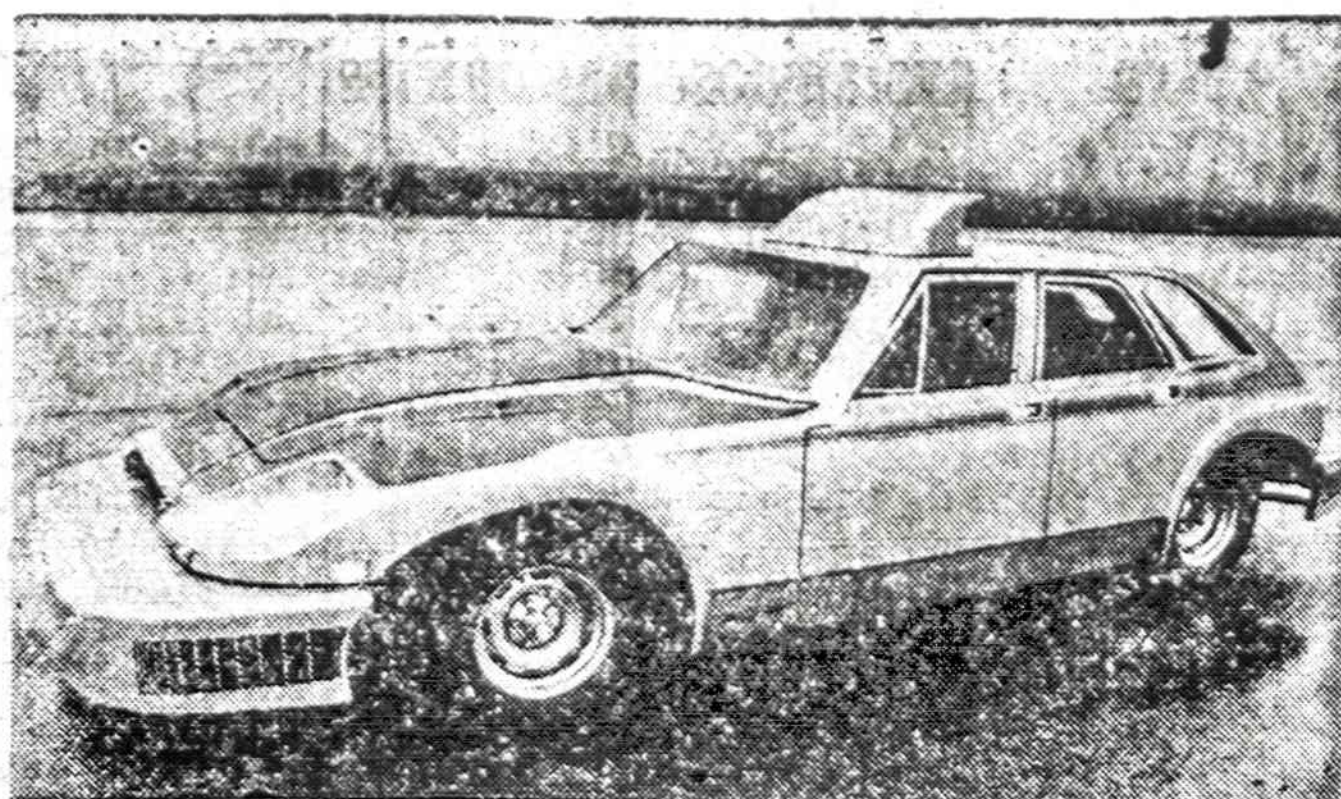
Parodoje yra nemaža abejotinos kilmės išstatų. Kaip: "Chain, 16th century. Silver. Russia. State History Museum. Moscow".

Arba: "Evangelist Mark, 16th century. Egg tempera on wooden panel. Frame: 16th century. State History Museum. Moscow". Arba: "Gospel Cover, 16th century. Gilded silver, filigree, precious stones. The Armory, Moscow". Arba: "Triptic Icon, 16th century. Frame 16th century. Novgorod. State History Museum, Moscow". Arba: "St. Nicolus and scenes of his life, 17th century. Silk, embroidered with gold, silver threads, pearls. State History Museum, Moscow". Arba: "Watercolor, 18th century. "Bird-Women Siren". (Vaizduojamas paukštis su karūna). State History Museum, Moscow". Ir eilė kitų.

Kaip matyti, kūrinių paimti iš skirtingų muziejų Maskvoje.

Atitinkamų sričių specialistams reikėtų pasistengti panaigrinti tų ir kitų eksponatų kilmę. Kur, kieno jie buvo pagaminti, kaip atsirado Maskvoje?

Čia yra pirmoji proga laisvam pasauliui — JAV-ems, pamatyti dalį rusų senojo meno, laikomo jų muziejuose. Daugelio eksponatų galima pirkti, po 50 centų, spalvotas slaides. Mūsų

Ekperimentinis AMF automobilis su specialiu buferiu, pastatytas transporto departamento rūpesčiu. Ieškoma tokių automobilio konstrukcijų, kurios geriau apsaugotų keleivius kelių nelaimėse.

mokslininkai, paraginti Lietuvių Bendruomenės ar Vliko, Altos, galėtų ir privalėtų tokius tyrinėjimus atlikti. Reikia išnaudoti retą progą. Kalbama apie ieškinių Sovietų Rusijai, nes neteisėtai atstovauja pavergtų tautų meną. Toks ieškinytis būtų kur kas svaresnis, jei būtų ir mokslškai pagrįstas. Ir būtų gera proga laisvam pasauliui pasakyti apie iš lietuvių tautos išpležtą ir šimtmečiais į Rusiją vežtą mūsų tautos sukauptą meno turtą, kurio yra ne tik Maskvos muziejuose, archyvuose, bet ir daug kur plačioje Rusijoje.

Tą darbą vertėtų pradėti Los Angeles L. Bendruomenėi. Toji paroda bus atidaryta Čikagoje birželio 16 d., vėliau Bostone, New Yorke. Tų vietovių lietuvių, be abejonės, ne tik demonstruos ir platins atsišaukimus, aiškinimus, bet galėtų pasistengti ir iš esmės panagrinti rusų atsivežtų ir išstatytų eksponatų teisiškumą.

V. Kašeliūnas

Jaunimo Kongresas atsakė balandžio

Jaunimo Kongreso Komitetas kovo 18 d. Menės salėje, Čikagoje, buvo susirinkęs višumos posėdžiui, kuriame dalyvavo 21 balsavimo teisę turį komiteto nariai. Be komiteto narių, dar dalyvavo apie 15 pagalbinio JK personalo bei svečių. Iš Clevelando buvo atvykę PLB-nės pirm. St. Barzdukas, Atstovų komisijos pirmininkė Milda Lenkauskienė, Augustinas Idzelis, iš Kanados — Jūratė Čeponkutė, Joana Kuraitė, Benis Čeponkus ir kt. Posėdin atvyko ir LB c. v. vice pirm. Juozas Gaila (New Jersey), Čikagos apygardos vald. pirm. J. Jasaitis ir kt. Posėdžiui vadovavo JK prezidento pirmin. Romas Sakadolskis, kuris pateikė plačią informaciją apie paruošiamuosius darbus beartėjantiame Jaunimo Kongresui.

Del naujo JK ženklo (balandžio) spaudoje ir žmonėse bei telefoniniais skambinimais buvo pareikšta priešingų pasisakymų. Kai kurie net skelbėsi neaukšią Jaunimo Kongresui buvo pasisakantių ir už balandį stilizuotose lelijose, nutarta klausimą spręsti balsavimu. J. Šoliūnas pasiūlė slaptą balsavimą, kuris čia pat buvo įvykdytas. Dauguma balsų nutarta atsakyti balandžio ir palikti dabar vartojamą Jaunimo Kongreso ženklą — vytį.

Kaip pirminiuose posėdžiuose, taip ir šiame, buvo gylendenta ir apspęsta daugelis klausimų, kurių nebūtų galima be plenumo posėdžio nutarti bei įvykdyti. Tačiau tokie visumos posėdžiai ateičiai numatyta retinti, o įvairius klausimus, apspęstus ir paruoštus Prezidiumo su Komisijomis, atiduoti Komiteto nariams spręsti korespondenciniu būdu.

Posėdyje aptarus programos praplėtimą Čikagoje, sporto dienos ruošimą, išklausus komisijų pirmininkų pranešimus ir daugelį veiklos darbų išlyginus, Finansų komisijos kontrolierius Saulius Mikaliukas iškėlė naujo Jaunimo Kongreso ženklo — balandžio persvarstymo klausimą. Šis ženklas (balandis), kaip Jaunimo Kongreso simbolis, vasario 12 d. komiteto posėdyje buvo priimtas, bet tarp buvusio vasario 12 d. ir šio posėdžio dar buvo komisijų pirmininkų posėdis kovo 4 d. Čikagoje, kuriame daugumai nubalsavus, buvo pasiūlyta kovo 18-tos komiteto visumos posėdyje šį klausimą iš naujo persvarstyti, ar verta Jaunimo Kongresui simboliu pasirinkti balandį.

Vyties ir balandžio klausimu gyvoje diskusijoje savo nuomones pareiškė beveik visi komiteto nariai ir kiti. Kalbėjo: D. Lukošūnaitė, R. Kvilytė, M. Lenkauskienė, J. Kuraitė, L. Nainytė, J. Šoliūnas, St. Lukauskas, A. Kizlauskas, LB V. V. apygardos pirmin. J. Jasaitis, dr. A. Norvilas, JAV LB vicepirmininkas J. Gaila, D. Vaitkevičūtė, J. Jakštytė, N. Stakauskienė, K. Bagdonas, J. Kisieliūtė, PLB-nės pirm. St. Barzdukas, J. Šlajus, II PLJK pirm. R. Sakadolskis ir kt. Buvo įvairių nuomonių, tačiau dauguma pasisakė už palikimą dabar vartojamo ženklo vyties su globusu. Kadangi

(o gal tai buvo priežastis apsaugoti savo dolerį?). Dabar šios priežasties jau nebėra. O jei mes ieškosime tik priežasčių, bet neparemsime mūsų priaugančios kartos didesnių užsimojimų ir pastangų išlaikyti išivijoję tautinę gyvybę, tai ar galime norėti, kad mūsų jaunimo darbai be klūčių būtų atliekami. Nuo gerasirdžių lietuvių visokeriopa paramos priklausys Jaunimo Kongreso pasisekimai ir vyresniųjų greitų papildymas.

Juozas Slajus

1972 M. EKSORSIJOS Į LIETUVĄ

Walter Rask-Rasčiauskas, pirmas pradėjęs vežti žmones į Lietuvą, tą darbą jau sėkmingai tęsia 11 metų. Jo tvarkingai suorganizuotos ekskursijos vyksta sklandžiai. Šią vasarą jo vadovaujamas American Travel Service Bureau nuveš į Lietuvą 9 ekskursantų grupes.

Visos ankstyvesnės ekskursijos jau pilnos. Jei kas dar šį metų norėtų važiuoti, tai gali pasinaudoti šiom ekskursijom:

Rugsėjo 11-tą, 20 dienų, iš Chicago — \$960.00 + takasai, iš New Yorko — \$860.00 + takasai.

Spalio 2-ą, 15 dienų, iš Chicago — \$710.00 + takasai, iš New Yorko — 610.00 + takasai.

Gruodžio 21-ą, 14 dienų, iš Chicago — \$710.00 + takasai, iš New Yorko \$610.00 + takasai.

Kas nori Žiemos šventes praleisti Lietuvoje su giminėmis, turi registruotis į gruodžio mėn. ekskursiją. Bendroji kelionės kaina priklausys nuo valdžios patvirtintos oro linijų sutarties.

Rašykite, užvažiokite arba informaciją kreipkitės tokiu adresu: AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60643

Tel: (312) 238-9787

Ruošiami kvietimus giminėms atvykti į Ameriką. Teikiame informacijas kelionių reikalais ir viso pasaulio kraštus. Parūpiname bilietus ir reikalingas visas.

NOW...
Earn interest from date of deposit to date of withdrawal on Regular Passbook accounts.

INTEREST COMPOUNDED DAILY
PAID QUARTERLY
We pay highest rates permitted by law.

ASSETS OVER \$160,000,000
RESERVE OVER \$14,500,000

STANDARD FEDERAL

SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO • CHICAGO, ILLINOIS 60632 • 847-1140
OFFICE HOURS • Monday, Tuesday, Thursday & Friday, 9 a.m. to 8 p.m.
Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

5% HIGH RATES 6%
PER ANNUM PASSBOOK ACCOUNTS

PAID QUARTERLY AT
BRIGHTON
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

5³/₄%
PER ANNUM \$1000 or more certificates 1 year min.

4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
TEL: LA 3-8248
(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

5¹/₂%
PER ANNUM Investment Bonus certificates

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$5000 OR MORE Two Year Maturity

5³/₄% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 One Year Maturity

5% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS

CHICAGOS TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ dėl bet kokių jūsų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomas, įsigykite nuosavus namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY
BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į:

Chicago Savings and Loan Assn.
Philomena D. Pakel, President
6245 So. WESTERN AVE. TEL: GR 6-7575
HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda skurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5% UNIVEST TAUPYMO SASKAITOMS

Taupyimo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Isteigta 1923 metais Tel. 421-3070
Istaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti

NAUJIENAS

Lietuviai taip pat perka ir parduoda ir progas pažinti tikrai per NAUJIENAS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

"Gimtojo Krašto" puslapiuose pasidairius

Truputį apie grafomaniją

Grafomanija — tai tuščią ir menkaverčių prozinų ar poezijos kūrinių rašymas. Rašytojai, kurie save laiko talentingais, bet kuria menkos vertės literatūra, vadinami grafomanais. Šiais laikais dažnai pasitaiko, kad ir talentingi rašytojai, kartais paverciami grafomanais. Tai atsitinka tada, kai kūrėjas yra varžomas, kai jam neduodama laisvai pasirinkti siužetą, kai rašytojas ar poetas verčiamas būti partijos ar valdžios propagandistu, kai iš jo griežtai reikalaujama laikytis nustatytos linijos.

"Gimtojo krašto" 1971 m. 32 numerį Juozas Lukys rašo: "Jau daug kartų rašyta apie la-

bai žemą kai kurių išėjimoje leidžiamų knygų lygį. Grafomanas J. Gliuda senesniai iškerpė tokį politinį "šedevrą". Žeidių atsiranda lengvatikių, už žodžių jovalą mokančių dolerius, kodėl jų neimti?"

Kūrėjas Jurgis Gliuda yra talentingas rašytojas, davęs lietuvių literatūrai visą eilę vertingų veikalų. Savaimė aišku, kad ir genijų sukurtuose veikaluose būna labai stipri ir silpnųjų vietų. J. Gliudos parašytos knygos išėjimoje kritikų buvo perkratytos, gerai įvertintos ir rašytojas grafomanu nepašauktas. Tokiu jį laiko tik reimeriniai kritikai.

Visai aišku, kodėl rašytojas J.

Reikia pasakyti, kad lietuvių išėjimo rašytojai ir menininkai iš savo kūrybos nepragyvena ir pinigą užsidirba fabrikuose, dirbtuvėse, įstaigose ar versle, tai nereikėtų jau taip ir pavydėti.

"Gimtojo krašto" štabas ir bendradarbiai už pasiklojimus gerai atlyginami. Ir darbas lengvas, ir uždarbis geras.

Rašytojas J. Gliuda gavo kelias literatūrinės premijas. Ir gavo visai pelnytai. Veikalus premijai gauti atrenka sudarytos juro komisijos. Jose dalyvauja rašytojai, kritikai, žurnalistas ir visuomenės veikėjai. Vertinant konkursui atsiųstus veikalus, komisijų niekas neįtaigoja ir premija skiriama geriausiam parašytam kūriniui.

Taigi apie grafomaniją negali būti ir kalbos. Jei rašytojas J. Gliuda grafomanas, tai ir veikalų vertinimo komisijų nariai — grafomanai. Toks jau bolševikiškas sprendimas.

Savaimė aišku, jei Gliuda savo kūriniuose būtų aprašęs "žydintį" susovietintos Lietuvos gyvenimą, tai būtų talentingas rašytojas ir jo fotografija ir raštų ištraukos pasirodytų "Gimtajame krašte", bet jei jis aprašinėja kolūkiečių vargą ir, pasaulio istorijoje neturintį sau pavyzdžio, Lietuvos partizanų laisvės kovas su kraštą okupuojančiais rusais — grafomanas.

Seniai yra žinoma, kad komunistai verčiasi melu, propaganda ir jiems nepritarančių niekinimu. K. Ūkana

Paklaus rusus, kada kraustysis iš Lietuvos

Prezidentas Niksonas gegužio mėnesį rengiasi skristi į Maskvą. Su Sovietų Sąjungos vadais jis ruošiasi aptarti įvairius Europos taikos reikalus ir palies santykius su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis. Prezidentas Niksonas nusivė visą eilę Europos reikalų žinovų. Iki šio momento ruošiamos konferencijos dienotvarkė dar nežinoma, bet kiekvienam aišku, kad Maskvos pasitarimų metu bus bandoma surasti atsakymus tiems klausimams, kurių karo vadai ir diplomatai iki šio momento nepajėgė išspręsti.

Leonidas Brežnevas, Sovietų Sąjungos komunistų partijos pirmasis sekretorius ir įtakingiausias žmogus visoje sovietų imperijoje, pareiškė, kad pasitarimai su prezidentu Niksonu gali būti naudingi "pasaulio taikai". Bet toje pačioje kalboje jis grasinančiai prašė ir apie karą. Jam labai nepatiko Vokietijos parlamento stipri opozicija kanclerio Willy Brandto paruoštoms šūkartims su Sovietų Sąjunga ir komunistų valdoma Lenkija. Jis reikalavo tvirtinti paruoštą susitarimo projektą arba ruoštis karui. Jis pareiškė įsitikinimą, kad vokiečiams nėra jokio pasirinkimo: ratifikuoti sutartį arba eiti į karą.

Brežnevas yra labai geros nuomonės apie Sovietų Sąjungą. Jis grasina Vakarų Vokietijai, bet nuolaidų jis nesirengia daryti. Ambasadoriai padarė rusams dideles nuolaidas dėl Berlyno, bet Sovietų Sąjunga vis dar mano, kad ji gali pirminti savo valią ne tikta pradėti atsigaivinti vokiečiams, bet ir kitoms pavergtoms Rytų Europos tautoms.

Maskvos pasitarimų metu Brežnevas patirs dar daugiau netikėtumų. Iš Washingtono ateinančios žinios sako, kad prezidentas Niksonas, kalbėdamas Europos taikos reikalais, paklaus Sovietų Sąjungos valdovus, kada jie atšauks sovietų karo jėgas ir policiją iš Lietuvos ir kitų rusų pavergtų Rytų Europos valstybių. Karo veiksmams pasibaigus sąjungininkai atšaukė savo karo jėgas iš Europos ir Afrikos, tuo tarpu sovietų karo jėgos ir jų pirmista policija iki šio momento ne tikta kankina milijonus Rytų Europos gyventojų, bet išnaudoja juos pačiais žiauriausiais būdais. Antrojo Pasaulinio Karo pradžioje ne tikta sąjungininkai pasižadėjo nedidinti savo teritorijų. Vakarų sąjungininkai žodžio laikosi, o rusai iš pagrobty žemių nesitraukia.

Sovietų Sąjungos valdovai žino JAV poziciją Eu-

ropos ir pasaulio taikos klausimais. Atsakomųjų pareigūnų ne vieną kartą ji buvo viešai išdėstyta ir konferencijose nedviprasmiškai pareikšta. Sovietų imperijos valdovai žino, kad ji dar kartą jiems į akis bus pasakyta ir Maskvoje. Bet Sovietų Sąjungą valdantieji komunistai nebūtų imperialistais, jeigu jie taip lengvai duotų laisvę pavergtoms tautoms. Maskva, besiruodama arčiau konferencijai, pradėjo kartoti sovietų propagandos išgalvotą ir nuolat kartojamą melą apie lietuvių tautos norą įsijungti į Sovietų Sąjungą. Tą patį jie kartoja apie Latviją, Estiją, Gudiją, Ukrainą ir kitas valstybes.

Sovietų užsienio ministras Gromyko po savo skvernu išmugeliavo į New Yorką "tarybinės" Lietuvos užsienio ministrės pavaduotoja Vytautą Zenkevičią, kuris su Maliko pagalba gavo progos tarti kelis žodžius vienos Jungtinių Tautų komisijos posėdyje. Jis nepasakė, kas jį parinko ir paskyrė tokioms atsakingoms pareigoms, bet pradėjo komisijos nariams aiškinti, kaip lietuvių patys įsijungė į Sovietų Sąjungą ir koks tas prijungimas buvo naudingas lietuviams. Jam neatėjo į galvą mintis paaiškinti, kaip visais atžvilgiais atsilikę rusai galėjo "sukurti" gerokai išprususius ir už rusus visais atvejais aukščiau stovėjusius lietuvius, bet jis priminė apie lietuvių "prisijungimą".

Iki šio momento tuo klausimu tylėję Amerikoje lietuvių leidžiamai maskviniai laikraščiai vengė kalbėti apie Maskvon vykusius lietuvių "prašiusius" Staliną "priimti" Lietuvą į savo globą, bet pastaruoju metu Vilnius ir Laisvės redaktoriai rado reikalo pakartotinai apie tą prašymą "įsijungti" į Sovietų Sąjungą visiems priminti. Vilniuje pradėjė garsėti žiugždinės "istorijos" dėstytojas A. Kazlauskas rado reikalo tuo pačiu klausimu rašyti Amerikoje einantiems maskviniams laikraščiams. Jis kartuoja seną melą apie lietuvių tautos nutarimą "įsijungti" į Sovietų Sąjungą.

Amerikos prezidentas labai gerai žino propagandos reikšmę. Jis supranta ir sovietų valdžios atstovų pastangas nuolat kartoti melą apie Lietuvos ir kitų tautų pavergimą. Reikia manyti, kad prezidentas dar kartą turės išklausti sovietų valdžios atstovų kartojamą melą, bet reikia taip pat turėti vilties, kad jis turės pakankamai drąsos pasakyti jiems, jog tai yra melas. Vakarų pasauliui davus laisvę buvusios kolonijoms, sovietų skraiste prisidengusi Maskva neturi teisės steigti naujų kolonijų.

Ekskursantams neleidžiama lankytis nuskurdintame Lietuvos kaime, nes nenorima parodyt sovietinės baudžios. Tačiau akylūs svečiai, važiuodami iš Vilniaus į Trakus, Druskininkus, Kauną ar net Palangą, mato kaip subagintas ir nugyventas žaliasis Lietuvos kaimas, kaip sunkiai lietuvis velka dvišimtojo amžiaus baudžiamos junga.

Komunistinė spauda JAV laisvai platinama ir šio krašto valdžia nebijo, kad komunistinis melas ir propaganda gali sukurti ant tvirtų laisvės ir demokratijos pagrindų stovinčią valstybę. O bolševikai bijo į Lietuvą ir maldaknygę išleisti. Lietuviška komunistinė spauda čia siunčiama tonomis ir visi išviečiai gali ją laisvai skaityti. Už tai niekas nekaiša į kalėjimus ir niekur netremia. Pastabesnis skaitytojas susidaro pilną vaizdą apie žmonių gyvenimą rusų pavergtoje Lietuvoje. Tad negalima prikišti, kad mūsų išėjimo rašytojai nepažįsta ano gyvenimo.

Dabar dėl tų "už žodžių jovalų" dolerių. Vis tik lietuviškiems bolševikams amerikoniški doleriai kvepia ir kelia pavydą. Reikia pasakyti, kad lietuvių išėjimo rašytojai ir menininkai iš savo kūrybos nepragyvena ir pinigą užsidirba fabrikuose, dirbtuvėse, įstaigose ar versle, tai nereikėtų jau taip ir pavydėti.

"Gimtojo krašto" štabas ir bendradarbiai už pasiklojimus gerai atlyginami. Ir darbas lengvas, ir uždarbis geras.

Rašytojas J. Gliuda gavo kelias literatūrinės premijas. Ir gavo visai pelnytai. Veikalus premijai gauti atrenka sudarytos juro komisijos. Jose dalyvauja rašytojai, kritikai, žurnalistas ir visuomenės veikėjai. Vertinant konkursui atsiųstus veikalus, komisijų niekas neįtaigoja ir premija skiriama geriausiam parašytam kūriniui.

TAIP KARIAVO LIETUVIAI

Įdomių žinių apie senesnę Lietuvos laikus yra Bernard Connor, M. D., knygoje "The History of Poland", išleistoje London'e 1698 m. Ją įsigijo ir maloniai leido naudotis Irena ir Vytautas Tamošaičiai iš Los Angeles. Čia duodu pora iš ten perrašytų gabalėlių:

Tome II, skyriuje Letters of Military Affairs, laiške VI, skaitome: "The Prussians, also need not march beyond the River Vistula, Ossa, and Drebicz. And lastly the Lithuanians are not to go beyond the bounds of their Great Duchy". (4-5 psl.).

Laisvai išvertus: Prūsams taip pat nereikia žygiuoti už Vyslos, Osos ir Drebicno upių. Ir pagaliau nereikia vykti (kariauti) už jų Didžiosios Kunigaikštystės.

Atrodo, prūsams ir lietuviams tereikėjo kariauti savose žemėse. Autorius žinias rinko Lenkijoje. Prūsai čia skaitomi kaip lietuviškoji dalis. Tuo, iš dalies, galima paremti faktą, kad Zalgirio kautynės įvyko Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos žemėse. Galimas dalykas, tenai dalyvavo, lietuvių pusėje, ir prūsai. Tuo reikalu reikia duomenų.

Toliau, to paties II tomo Letter of Military Affairs, VI laiške, 24-25 psl. rašo kokia karinės jėgos proporcija kovojo lietuvių prieš svetimus kariuomenes:

"That the General Lesovius, with above 1500 Spear-men, routed above 40,000 Moscovites, killing upwards of 9,000 on the Spot. In like manner, another General, Boratinus, with 2,000 Horse, defeated 30,000 Moscovites, killing 7,000 of them, and bringing away all their Cannon. In the same Reign likewise, Cameneucus, with only

6,000 Horse, overthrew above 25,000 Tartars. And about the same time, Tarnovius, with 4,000, beat 22,000 Turks and Valachians, taking from them above 52 Field-Pieces. In Sigismund II's Reign, Duke Radzvil, with 7,000 only, routed 30,000 Moscovities, and took from them the Castle of Ula; And Prince Sapieha, with 5,000..."

Išvertus lietuviškai: Generolas Lesovius su virš 1,500 ietinkų nugalėjo virš 40,000 maskviečių, iš jų apie 9,000 vietoje nukovė. Panašiai kitas generolas, Boratinus, su 2,000 raitininkų, sumušė 30,000 maskviečių, nukovė 7,000 jų, ir paėmė visas jų patrankas. Panašiai viešpatavo Cameneucus, su tikta 6,000 raitininkų įveikė virš 25,000 totorių. Ir maždaug tuo laiku Tarnovius su 4,000, sumušė 22,000 turkų ir valachinų, atimdamas iš jų 52 lauko vilniaus (ar patrankas?) Sigismundo II-jo viešpatavimu, kunigaikštis Radvila tik su 7,000, įveikė 30,000 maskviečių ir atėmė iš jų Ulos pilį; ir princas Sapieha su 5,000...

Kiek tie duomenys ar skaičiai teisingi, žinoma, sunku pasakyti. Bet taip rašė ne lietuvis, ir ne iš lietuviškų šaltinių gautas žinias skelbė.

Tame leidinyje yra daug ir kitur neužtikty žinių apie Lietuvą, lietuvius, Lenkijos ir Lietuvos valdymą, tautinius ženklus, kariuomenes, uniformas ir t. t.

Alg. Gustaitis

● Gudruolis ir kvailys, pakeliu rado maišą kantrybės. Kuomet jiedu jį pasidalino: išmintingasis tapo filosofu, o kvailys — asilu.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICŲ TIS

NORIMANTAS DAUJOTAS

LIETUVA MASKVOS VERGLIJOJE

7

Lietuviai tai žinojo ir išgyveno baisias dienas ir tik maldoje sėmėsi sau stiprybės. Po kiekvienos tokios raudonųjų siu būnų apsiaubtos nakties, lietuvių vis dažniau ir dažniau pasigedavo daugelio savo artimųjų draugų ar giminačių. Jų dingdavo šimtais. Ypač nukentėdavo šauliai, aukštesnieji pareigūnai, tautininkai, kunigai ir žymesnieji visuomenės veikėjai, įvairių partijų žmonės ir žurnalistas. Į tokias žmonių medžiokles tie budeliai vykdavo automobiliais, o juos lydėdavo belangiai "Juodi varnai". Tai buvo juodai dažyti sumtiųjų vežiojimai pritaikyti, automobiliai. Kiek atokiau išlipę prie numatyty namų enkavedistai eidavo pėsčiomis. Jie pasiimdavo su savim nelietuvių tautybės. Lietuvoje gimusių ir užaugusių enkavedistų arba ir lietuvius milicininkus tam panaudodavo. Tai darydavo, kad be klūčių galėtų išbratoti į namus ir sumti jų sraunose įrašytą žmogų. O sutikus ginkluotą pasipriešinimą, kad jų kulka nepaliestų. Beveik 90% visų suimtinųjų buvo įvykdyta naktinis. Atėję prie savo aukos buto, enkavedistai patikrindavo namo numerį. Lietuviškai kalbą rusai imdavo smarkiai šautuvų buožėmis belstis į duris. Pažadinti iš miego išsiganę gyventojai, pribėgė prie durų jau nujaudavo

savo tragišką likimą. Iš lauko pusės pasigirdavo lietuviškai: "Atidarykite, čia savi, iš lietuvių milicijos — norime patikrinti dokumentus!"

Savaimė aišku, policijai nesipriešinti. Durs atsidarydavo. Į butą betgi jau verždavosi rusai ir jiems tarnaujau su šautuvais ir durklais raudonarmiečiai — enkavedistai. Dėl "bolševikinės tvarkos" dar padarydavo kratą, viską išversdavo, sulaužydavo, net pagalvės perpaudavo ir plunksnas išpurtydavo... Po enkavede "apsilankymo" lietuvių butas tikrai baisiai atrodė! Kartais iš vieno namų išsivedavo "patikrinimui" po 2 ar 3 žmones. Suimtuosius laukdavo kalėjimų rūšiai ir budelių kankinimai. Kankinimai visai nekaltų žmonių tęsdavosi po kelias savaites. Dažniausiai reikalavdavo išduoti "kontrevoliuciją" ruošiančius lietuvius... Suimtiesiems pritaikydavo nusikaltimo — baudžiamojo įstatymo atitinkamą paragrafą. Tardymai vykdavo naktimis. Mušimai, sėnarių lauzymas, pilvo daužymas arba spardymas tęsdavosi beveik kas naktį. Kaliniai po kelių dienų paėiti negalėjo... o jei kancijų neatlaikydavo, tokiems, aišku, užtikrintas kelias "po velna". Kai kada suimtieji, neatlaikę kancijų, pasirašydavo pasižadėjimą išdavinti savuosius, pažįstamus, draugus. O kitus gyvuosius kažkur išveždavo; į Maskvos kalėjimus ar į Sibiro koncentracijos stovyklas. Paslaptinių žmonių dingimų būvo daug.

Tais atsitikimais, kai suimtas po kelių dienų grįždavo iš kalėjimo namo, visi to-

kio žmogaus bijodavo, o ypač kaimynai ir jo pažįstami. Sugrįždavo tik tokie, kurie pasizadėdavo rusams šnipinėti, savo brolius išdavinėti. Ilgainiui, beveik kas dešimtoje šeimoje atsiradavo tautos išdavikų — enkavede tarnaujančių judų. O jeigu kuris savo pasižadėjimo nevykdė, toks pakartotinai suimtas jau nebegrįždavo namo, ir niekas niekuomet nesužinodavo, kur dingto šeimos tėvas, brolis, sūnus...

Gyvenimas pasidarė ne tik neramus, bet baisus. Jokių vilčių. Jokios ateities. Niekas negalėjo net savo artimaisiais giminačiais pasitikėti. Skundikai, kad galėtų save išgelbėti, dažnai klausiami pasakydavo ant liežuvio prikišusią pavarde... O okupantai iškundėjo tarta pavarde, jau buvo įrodymas tikro nusikaltimo ir jau išsitiesinti nebuvo jokios vilties. Daugis pateko į enkavedistų nagus tik dėl kokio anekdoto, antikomunistinio pašaipaus turinio, papasakojimo; žodžių, tikros kalbės ir nereikėjo. NKVD saugumas, norėdamas įrodyti savo ištikimybę "tėviui" Stalinui ir Maskvos komunistų partijai tai įrodėdavo didesnio kiekio lietuvių suimtinėjimu, jų kalinimu, jų sušaudymu, jų išstėrimu į Sibirą ar kur kitur. Tuo reikėsi jų uolumas bei stachanovinis darbštumas...

Kartą girdečiau vieną anekdotą pasakojant... Suėmė jau sėnyvą žmogų. Tardė, mušė, spardė jį, o jis vis sako "aš nekaltas!" Pagaliau vistiek jį kaltu pripažino ir be jokio teismo jis buvo vedamas į rūšį sušaudyti. Čia pat ir NKVD viršininkas. Tas

žmogelis virpėdamas iš baimės maldauja to enkavedisto, kad jis nekaltas ir jis nežinąs už ką jį nori sušaudyti?

Sustojo tas NKVD viršininkas ir klausia to mirčiai pasmerktą žmogelio: — Ar tu tiki Dievą ir ar esi religingas iš viso?

— Taip, aš tikiu! Iš pat mažens motina tikėjimą iškiepėjo, ir šiandien mano stiprybė ir viltis yra Dievas.

— Gerai, — sako rusas — jeigu tiki. Mes turime sušaudyti, tai mūsų pareiga. Bet kai tavo siela pateks į dangų, ten Dievas išstirs ir visa mūsų neteisėybė paaiškės.

Po to tą žmogelį rūšyje ir sušaudė.

Grįžtu vėl prie buvusio Lietuvos Banko — Maskvos Gosbanko skyriaus.

Aš mokėdavau saugotis ir laikyti liežuvį už dantų. Man sekėsi sugyventi su savo bendradarbiais, t. y. ne tik su savo viršininkas. Bet vis tiek turėjau baimės ir rūpesčio kaip išsisaugoti nuo kalėjimo. Pas mus buvo pasklidusi palarė: "Kalėjimo ir terbos neišžiadėk!"

Kaip ir visa tauta, taip ir aš ramybės neturėjau, o baimė patekti į raudonojo okupanto kalėjimą buvo didelė ir dažnai naktimis negalėjau užmigti. Kai naktimis pasigirdavo automobilio burzgimas, kai išgirdavau kur netoliese beldimąsi į duris, žinojau, kad tai raudonieji budeliai ima mūsų brolius "ataskaiton". Aš visad būvau pasiruošęs kelienei, iš kurios nebe-grįžtama.

AUKŠA, PLATINĄ, DEIMANTUS IR KITUS BRANGIUS METALUS BUVO ĮSAKYTA SUNESTI Į BANKĄ

Kai maskoliai su savo atneštu bolševizmu, raudonosios armijos durtuvų ir tankų remiami, jautėsi išsigalėję Lietuvoje, tuoj emė leisti įsakus. Pačioje pradžioje visi turėjo atiduoti bet kokius turimus ginklus. Rusai perėmė ginklus ir iš Lietuvos kariuomenės ir Lietuvos šaulių Sąjungos. Vėliau išsakias pagrįstas visos lietuvių tautos apipletimas. Grasinant 25-riais metais išstėrimo į Sibiro koncentracijos stovyklas, buvo griežtai įsakyta į Lietuvos Banką ir į visus kitus skyrius sunesti visas turimas vertybes: užsienio valiūtą, gryną aukšą, sidabrą, brangius akmenis — deimantus ir kitus brangius metalus ir svetimų valstybių vertybių popierius, Lietuvos valstybės paskolos laktus — bonus ir net Lietuvoje veikusių bendrovių akcijas. Kadangi tų visų vertybių surinkimas vyko per užsienio valiutos kasą, kurios operacijos man buvo suprantamos, nes turėjau tame darbe nemažą prityrimą, tai ir šiuo atveju tų vertybių surinkimas turėjo pereiti per mano rankas.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBE

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarima.
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas diena po pietu 1-3; vak. 7-8
tikai antradieniais ir penktadieniais.
Treč. ir sekm. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTU IR ŠLAPIMO TAKU
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5649
Rezid.: 388-2223
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5. treč.
ir šeštadieniais susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarima. Jei neat-
siliepa, skambinti MI 3-0001.

DR. J. MĚSKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGU SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir šešta-
dieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Treč. dienomis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarima. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTU, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradien. nuo 1-4 po pietu.
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sėdima praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėdima praktika ir treč. dienomis
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sėdima praktika, spec. MOTERU ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., treč. dien.
ir penkt. 2-4 ir 8-9 val. vak. Šeštadien-
iais 2-4 val. po pietu ir kitu laiku
pagal susitarima.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarima. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123,
jei neatsiliepa, tai telefon. GI 8-8195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bap
dažai. Speciali pagalba kojoms:
(Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

help your
HEART FUND
help your HEART

POVILAS LIAUKEVICIUS
Winnipeg, Kanada - Miami, Florida

Kaip ir kiekvienais metais, Kanada gana ilgos žiemos. Nusibosta laukti, kol varna sukrankės, pranešdama pavasarį artėjant, o tatau atsitinka tik pačioje kovo mėnesio pabaigoje.

Nors šiemet nebuvo numatyta ilgesnė kelionė, nes jau daugely siltesnių vietų teko pabūti, bet štai atsirado netikėta proga: vinipegiškis Mečys Šarauškas pasisakė važiuojant į Floridą, nes noris savo prieš trejetą metų iš Lietuvos atvažiuosiant žmonelei aprodyti ne tik Kanadą, bet ir Ameriką. Sako, "Važiuojam kartu!"

PIRMASIS TARPAS IKI CHICAGOS

Kur rasi geresnę progą nuo žiemos pabėgti. Čia šaltis spingia iki 30 laipsnių žemiau nulio ir dar žemiau, o ten nukusius apelsinus stačiai nuo medžių skink ir valgyk, kaip Adomas rojuje! Taigi, abu Šarauškai ir aš su žmona Julija praėto vasario 4 d. pasakėm "bai-bai" šaltajam Winnipegui.

Vos pervažiuojame Amerikos sieną kaip Mečislovo kadilakas pradėjo streikuoti, spjau dyti ir pagaliau visiškai sustojo, tartum pabūgęs tokios ilgos kelionės: pasirodė, užšalo

Chicagos dar visiškai neprivažiuojus patekome į tokią sniego pūgą, kokią Kanadoje labai retai tepasitaiko. Pagaliau sniegas pradėjo mažėti, o prie diena pradėjo temti, o brie greitkelio jokių motelių nėra, dėlto gavom toli išukti iš kelio, kol kažkuriam miestelyje gavome nakvynę.

GRADINSKAS
PATI NAUJOJI
SPALVOTA TV
LENGVIAUSIAI
NUSTATOMA
2512 W. 47 ST. - FR 6-1996
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KALINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŽEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dieno iki penktadienio 11-12
val. ryto. Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEMlock 4-2413
7139 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradėjo pro tirpstantį sniegą liepia išdžiūvusi išskleisti žaibų, deimantų spindintį žiedą, apkauso medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamatu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujieneose yra gausus pasirinkimas poezijos leidimų:

1. J. Augustaitytė - Vaidiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Butkų Juzė, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLŪDĖ LIODL. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINE SĖJA. Eilėraščių, 98 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROZIŲ ŠVENTĖ. Eiluotai pasakojimai apie iškviestas Lietuvos senovės laikais, su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščių, 80 psl. \$2.50.
9. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
10. "Anykščių Šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
11. Belys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
12. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
13. Stasys Santvaras, AUKSŲ TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
14. Petras Sagatas, SAULELIDZIO SPINDULIUOSE. Eiluotai kūrinių, 92 psl. \$1.00.
15. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščių, 112 psl. \$1.00.
16. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 79 psl. \$1.00.
17. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščių, 80 psl. \$2.50.
18. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
19. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAL. Mitologijos posmai, 35 psl. \$1.00.
20. Adomas Jansas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųskite į Naujiene: raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderį.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

spaudus elektros mygtuką nušvito didžiulis baseinas, kur iš 145 pėdų aukščio į vandens per amžius uoloje išmušta ir gražiai apvaliai nušlifuota džiuilj kubilą su didele jėga ir kurtinančiu triukšmu krito vanduo. Gidas aiškino, kad tas vanduo nuteka į kitą plyšį uoly tarpe ir dar nėra susekta, kur ta požeminė upė išeina. Visi tie karoliai - korajai ir jų žvilgėjimas yra padaras įvairiausių uolose esančių mineralų, kuriuos tekantis ir varvančias vanduo per tūkstančius metų, turėdamas laiko, nušlifuoja į tas fantastiškas formacijas. Tinkamai nusakyti ir pavaizduoti šį nuostabųjį gamtos kūrinį reikia gana sugebancio ir geologijoje nusimanancio žmogaus.

ROJUJE AUGA APELSINAI NE OBUOLIAI

Palikę stebuklingąjį krioklį traukėme tolyn į pietus. Medžiai vasario pradžioje jau su lapais. mums iš šiaurės stačiai malonu matyti pavasarį žiemos viduryje. Oras šiltas ir nuo mūsų pėdų pradeda nukristi šiltieji drabužiai. Ir štai pagaliau esame naujajame tiesiajame Floridos greitkelyje, kurs traukia stačiai į pietus kaip kokia gija. Mašinos kelio mis eilėmis skuba visos ir Miami ir kitus Floridos pietinio galo pajūrius. Įvažiuojant į šį greitkeliį reikia sumokėti rinkliavą.

Buvo, rodos, graži diena, kai staiga pradėjo smarkiai lyti, bet mes ir lietu pamiršome pamatę neapmatomus apelsinų sodus, kurie stačiai geltonavo nuokusiu vėjais pilni. Stačiai nesinori tikėti, kad prieš dieną kitą palikę šaltį ir pūgas atsidūrėme Adomo ir Jievos rojuje! Tačiau greitkelio į Miami skubanciu mašinų daugybė vertė susirūpinti nakvynę, kur tokioje žmonių upėje gauti. Mano prieš 6 metus turėti adresai pasenę, adresatai pasikeitę. Sustojome pas prietelius Liulevičius, kurie anuomet buvo apvežioję ir parodė įdomesnes Miami vietas. Pas juos vietos buvo užimtos, bet jų dėka pavyko vietą gauti viename motelyje.

MIAMI LIETUVIŲ KLUBE

Miami Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas. Kaip džiugu: kur tik randasi lietuvių, ypač senosios kartos grupelė, ten tikrai rasi kokį nors lietuvišką židinį.

Židinį — bažnyčią, klubą ar lietuvišką užėigą. Taip ir čia. Miami lietuvių puikus didžiulis klubas, kur gali sutalinti kelis šimtus žmonių. Klubas — tai senųjų lietuvių dėka. Prieš penketą metų tu senųjų lietuvių dar nemažai buvo gyvųjų tarpe ir šiandien klubo sienos nukabinėtos jų paveikslais, bet jų pačių jau nebėra... Jų klubui atlikti darbai ilgai liks šio klubo istorijoje. Garbė jiems.

Keliais paskutiniaisiais metais teko spaudoje pastebėti nemažai kažkokios trinties. Natu-

ralu, kad į klubą pradeda pavėreit nauji žmonės, nauji ateiviai, tik nesuprantamas jų naujųjų laiko apskaitiavimas — viskas minutėmis. Bėgo iš Lietuvos tiek toli, kol atsidūrė pačiame Amerikos pakraštyje ir toliau nebėra kur bėgti, tai ko jau dabar taip skubėti, laiką minutėmis matuoti?

Tokį išpuđį teko išsinešti iš Vasario šešioliktos minėjimo. Žmonių buvo pilnutėlė klubo salė, iš jų gal trečdalis buvo kanadiečių, bet kuomet kanadiečiai norėjo, kad ir jų žmonių pasakytų žodį, tai minėjimo vadovybė atsisakė leisti, nes "minutės" (dienotvarkė) neleidižiančios... Prel. Balnikūno kalba buvo gana turininga: "Prezidentas Nixonas išėjo su vėliu rėšutauti", taip charakterizavo kalbėtojas kelionę į Pekiną. Aukų Altui surinkta \$1500.

Miami dar sutikome nemažai pažįstamų iš Kanados — S. Jespelskį, P. Suplevičių, mont realiečius, kurie čia gyvena jau nuo žiemos pradžios. Torontiečiai tabako augintojai čia šildosi per visą žiemą, taip jau ponios Krasauskienės tėvelis Klimas, kurs su savo gražia simpatiška žmonele čia leidžia pirmuosius "medaus mėnesius" ir čia turi nusipirkę gražią nuosavybę. Tiesa, juodu jau nebe jaunuoliai, bet jauni dvasiai, apsidėdę praeitą rudenį Windzore, Kanadoje, kur p. Klimo dukte Krasauskienė gyvena su savo vyru ir šeima.

(Bus daugiau)

4 Metų Mirties Sukaktis

ALBERTAS KRAUZAS
Gyvenęs 3230 W. 66th Street

Mirė 1968 metų kovo mėn. 24 dieną, sulaukęs 44 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Baisiuose. Palaidotas Bethanija kapinėse.

Paliko nuliūdę žmona Elžbieta, 2 sūnus: Allen ir Albert, marčios — Patricia ir Irene ir sesuo Martha Rotz.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau bebesugrįš, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nuosisime.

Tebūna Tau lengva ši žemelė.
Nuliūdę lieka:
Žmona, vaikai ir sesuo.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linknumo arba lūdesio valandov gražiausias gėles ir vaiznai antas plų papuošimai ir sezoninės kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKU
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonas: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽENOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVI MAS CIENA IR NAKTI
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YAras 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginea 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

Viską apimančios organizacijos klausimu

"Aiduose" praeity metų nr. 9 skyriuje "Už minties ir gyvenimo" nežinomam Vyt. Vaičiūliui, rašiusiam "Naujienuose", atsakė man žinomas tik seniai bematytas mielas žmogus Antanas Gailiūsis. Apkaltino V. V. gyvenimo faktų išskaičiavimu. Bet, kaip atrodo, ir pats to neišvengė. Turiu galvoje poroje vietų jo akcentuotą "viską apimančią Lietuvos Bendruomenę".

Pirmiausia, kyla klausimas: kuria prasme galima būtų laikyti Lietuvos Bendruomenę "viską apimančia"? Galimybės gali būti trys: a) visuotinis visų priklausymas tai organizacijai, b) visų veiklos sričių aprėpimas ir c) vardas.

Jei mielas A. Gailiūsis Lietuvos Bendruomenę viską apimančią laiko pirmąją prasme, jis arba pats labai klysta ir kitus klaidina, arba tikrą padėtį gerai žinodamas, gyvenimo faktus kraipo. Gal per šiurkštus būtų sityti tiesiai sakyti — "gyvenimo faktus kraipo", gal užtektų kun. Juocvičiaus propaguojamos "mito" sąvokos. Juk kartais žmonės tikrai negali apsieiti be viešųjų ar kitokių mitų.

Prieš sutikdamas Lietuvos Bendruomenę laikyti viską apimančią organizaciją, aš noriu paklausti: Kaip didelė ji yra? Kiek narių turi? Ar suskaičiuotas yra jos narių skaičius? Ir, jeigu

skaičiuotas, kurie laikomi nariais: ar tie, kurie nario namuose apsimokėjo, ar tie, kurie dalyvavo vadovybės rinkimuose, ar tik abi tas pareigas atlikusieji?

Zinau, kad yra žmonių, kurie teigia, kad visi lietuviai Lietuvos Bendruomenei priklauso. Tačiau, deja, toks teigimas yra tik atkaklus savęs apsigaudinėjimas. Skirti turėtų tie žmonės, kurie Lietuvos bendruomenę nuo Lietuvos Bendruomenės. Pirmąją Lietuvos bendruomenę visi lietuviai priklauso, ir nedalyvaujantieji organizacijose ir nedalyvaujantieji. Jie įstojo į ją savo gyvenimu. Antroji Lietuvos Bendruomenė yra organizacija, į kurią galima įsirašyti, arba iš kurios galima išstoti.

Juokingai atrodo, kad Lietuvos Bendruomenės veikėjai, gal ir sąmoningai nuo tu didžiųjų raidžių ant mažųjų nuslydę, visus lietuvius savo organizacijos narijais laiko. Kur esi girdėjęs, kad organizacija galėtų prievarta žmones pas save susivaryti? Pasakyk mevienam iš seniaus Amerikoje gyvenančių lietuviai, kad jis, žino ar nežino, nori ar nenori, yra Lietuvos Bendruomenės narys. Ką jis tau į tai atsakys? Tos dypukų organizacijos? Ir jis jau į dypukus degraduotas?

Labai mažas nuosimtis seniau

Šiandien pirmąją beisbolo komandose lošia daug negrų. Prieš 25 metus Jackie Robinson buvo pirmas negras, pasirašęs lošėjo sutartį su Brooklyn Dodgers klubu. Jis neseniai buvo apdovanotas "Praėjusių 25 metų vyro" titulu. Kairėje momentas iš rungtynių prieš 25 metus.

atvokusių lietuviai Lietuvos Bendruomenę nedalyvauja, nors nėra nuosimtis didelis ir mūsų emigracinėje kartoje. Aš pats, nors ir dypukas esu, tebesijaučiu dar tiek laisvas, kad tik pats galiu stoti į organizaciją, į kurią noriu, o ne kas nors kitas per prievartą gali mane kur nors įbrukti. Ir, nors aš dabar nepriklausau Lietuvos Bendruomenei, jaučiuosi pilnai priklausęs Lietuvos bendruomenei.

Jeigu Lietuvos Bendruomenę viską apimančią p. Gailiūsis vadinama todėl, kad ji visus darbus dirbti nori (kiek pajėgia — kitas klausimas), visos veiklos sritims aprėpti, tada jau sunku bebūti nuneigti jai bent norą to visko apėmimo. Tik klausimas tada kiltų: ar galima laikyti viską apimančią tą, kuris dar tik tenorį viską apimti? Visą apimti yra tikrai sunku ne tik pasirinkimui žmogui, bet ir organizacijai. "Devyni amatai — dešimt bėdas", sako liaudies priežodis.

O gal Lietuvos Bendruomenę viską apimančią laikoma todėl, kad vardas leidžia jai visus lietuvius apimti? Panašiai, kaip Amerikoje sporto rungtynės tarp atskirų komandų vadinamos rungtynėmis dėl pasaulinių pirmenybių, ir kai kas jau ir galvoja, kad jos tikrai pasaulinės pirmenybės yra, kai tuo tarpu kiti pasaulio kraštais ne sapsnėvė, kad jie tose pirmenybėse dalyvavo. Arba kaip Chicagoje vieną kartą lietuvių moterų grupelė buvo pasivadinusį Pasaulio Moterų Atstovybe, net ir nuotrauką į laikraščius išidėjusi, nors nedaug moterų pasaulyje težinojo, kad jos yra tos grupelės kažkur atstovaujamos. Niekas niekam negali uždrausti vadintis kaip nori, ir net galvoti kaip nori, tačiau pavadinimais negali pakeisti faktinės padėties.

Taigi — teigimas, kad Lietuvos Bendruomenė yra viską apimančią organizacija, yra labai abejotinos vertės.

Pirmąją mano nurodyta prasme — visuotinesniu priklausymu — labiausiai viską apimančią organizacija yra Amerikos Lietuvių Taryba. Jai priklauso Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacija, Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga, Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, Lietuvių Katalikų Susivienijimas Amerikoje, Santaros šviesos Federacija, Amerikos Lietuvių Katalikų Moterų Sąjunga, Lietuvos Vyčiai ir Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjunga. Ir kai Amerikos Lietuvių Taryba kas nors daro Lietuvos laisvinimui, ji daro visų čia sumintų organizacijų vardu ir visų toms organizacijoms priklausančių žmonių vardu. Kai į Amerikos Lietuvių Tarybą įstos Lietuvos Bendruomenė, Amerikos Lietuvių Taryba kalbės ir tos organizacijos bei jai priklausančių žmonių vardu.

Amerikos Lietuvių Tarybos darbo sritis yra tik Lietuvos lais-

Winnipeg, Kanada - Miami, Florida

(Tęsinys)

SVENTO PETRO MIESTE

Sekanti vieta mūsų plane buvo numatyta tai švento Petro miestas. St. Peterburg, tai ir patraukė 250 mylių skersais Floridos gražiausias oranžų, greipfrutų ir dar ne kokių pietinių vaisių nokstančius sodus. Štai ir šventaosis Peterburgas. Čia jau pradėjo reikštis sudėtinio važiavimo rezultatai: vienori ieškoti ir pamatyti buvusius senus pažįstamus, kiti nori važiuoti į patį didmiestį, tretį pasigenda Floridos gamtos. Susidarė nesuderinami skirtumai, gervės, vėžio ir lydekos traukiamas vežimas. Gerai, kad visą reikalą nulemia tas, kuris prievairo sėdi: jū ten kalbėkitės, o aš važiuoju, kur noriu. Taip ir atsidūrėme Indian Gulf, Meksikos įlankos pajūryje, kur pabuavė kelias valandas ir krūbų kaušelių prisirinkę grįžome į miestą.

Sustojome prie Dauparų namo, kur prieš 5 metus jaukioje jų pastogėje gyvenome apie 6 savaites. Radome jau kitus žmones. Pasakė, kad Dauparas miręs, o šioje vietoje jau kiti gyvena. Sužinojome, kad ir Jonas Liulevičius miręs... Ponia Staupienė buvo parūpinusi ir kambarį ir žadėjome vakare sugrįžti, deja pažado neįstėsejome, kadangi ne nuo mūsų priklausė; čia vėl buvo mūsų sudėtinio važiavimo pasekmė. dėlto ponios Staupienės atsiprašome. Tą naktį staivome Tampoje lenko Stasinskio motelyje. Vaziavome Lietuvių Kaimelio aplankyti, bet neradę grįžome ir tik vakare pavyko telefonu su to kaimelio Naujienų korespondente Onute pasikalbėti.

DISNEY WORLD IR CAPE KENNEDY

Sekanti rytą patraukėme garsiojo Disneyland, čia Floridoje įstovėjusio Disney World pavardinto, pamatyti. Juk buvus Floridoje nebūt "pelių karalių" Disney pasaulyje, tai tas pats, ką būti Romoje ir popiežiaus neaplankyti! Pirmą valandą popiet mes jau čia. Tikėtai po 5.75. Žmonių kaip Montrealyje per Expo 67. Pavyko aplankyti tik tris paviljonus, nes prie kiekvieno apie valandą laiko belaukiant jau ir temti pradėjo. Norint sunaudoti visus už tuos \$5.75 gautus tiketus reiktų čia praleisti bent tris dienas.

Matyti tie dalykai labai patiko ir stebino, kad žmogus visą tai gali padaryti. Deja, vinimas. Ta prasme ji ne tik kad nėra viską apimanti, bet yra tik viena dalyką teapimanti. Bet toks susikoncentravimas tik į vieną dalyką jai kaip tik ir leidžia pasiekti geriausių rezultatų.

A. Pakalniškis

nieko neslepia nuo žmonių, viską parodo ir dar paaiškina kaip kas padaryta, kiek nelaimingų atsitikimų buvo; rodė, kur žuvo trys astronautai bandydami Apollo raketą. Žmonės turi viską žinoti, nes jų lėšomis visa tai daroma. Ar panašiai leisti sovietų bolševikai pamatyti jų kosmonautų iššovimo tramplyną!

NAMAI PRAGARAI, BE NAMŲ NEGERAI

Išvažinėjus išilgai ir kersai gražiosios Floridos ir skėjus karštosios saulės smūgius laikas buvo pasakyti "bai-bai"...

Ir štai mes vėl Chicagoje. Sniego likučiai dar matosi, bet jokių pusių nebebuvo. Apstojome Cicero, kur gyvena p. A. Šarauškienės brolis ir dėdė, abu naujieji ateiviai. Juos aplankėme. Sekmadienį nuvažiuojome į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kur mano pusbrolis prel. Albavičius ilgai kalbėjo klebonav. Mus nustebino, kad čia bažnyčioje tiek daug žmonių, kuomet pas mus Winnipege gali ant pirštų suskaičiuoti.

Ponia Šarauškienė visur suktiems lietuviams pasakoja apie "gerą gyvenimą" ruskių kolonizuojamoje Lietuvoje, bet žmonės pasiklausę pakrato

galyas. Net brolis ir kiti giminės netiki.

Mes jau ir prie Kanados sienos. Ką tik čia nusiatusi džidžulė sniego pūga, sniego pūgai valo kelius, kad galėtume parvažiuoti į mūsų mylimąjį Winnipegą ir pagaliau namo — į Portage la Prairie, kas lietuviškai reikštų Prerijų Pervelka. Čia mes pripratę, čia mūsų namai, ir tas namų sniegas ne toks baisus. Turėjom pavartoti kastuvą kol prisikėsėme praėjimą iki namų.

Visą kelią vairavusio Mečio Šarauško apskaičiavimu padairėme 5,500 mylių. Jei būčiau soks galių turintis, tikrai duotiau Mečiui mažiausiai kokius tris medalius ir priedams kryžių už tokį gerą vaziavimą, visoje šioje ilgoje kelionėje nepadarius nė vienos klaidos.

Šiandien pas mus kovo 15 diena. Už kelių dienų kalendoriuje bus pavasaris. Sniego jau beveik neliko. Mūsų kaimynai sako, kad iš Floridos parvežėme šiltą orą.

Visiems Naujieniečiams linksmy Velykų!

SKAITYK "NAUJIENAS" - JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 pusl. Abu tomai mirkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kiškuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigus pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienuose galima gauti naujų knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIJI METAI, gražiai įrišta, 592 pusl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 pusl.	\$6.00
Prof. Vaclovo Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 pusl.	\$7.50
Prof. Vaclovo Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. įrišta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00, II dalis, 226 pusl., įrišta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 p.	\$5.50
Juozas Liudzius, RASTAI, 250 pusl.	\$3.00
F. Liudzius, ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIUDZIŲ, 88 pusl.	\$1.00
S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVIJA AMERIKOJE, 297 p. įrišta — \$5.00, minkštasis viršelis — \$4.00	\$4.00
Dr. Y. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrišta 968 pusl., dabar tik	\$10.00

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia sumiņėtas knygas galima užsisakyti Naujienuose.

Liudas Dovydenas, MES VALDYSIM PASAULĮ. Atsiminimai ir antymūs duomenys apie bolševikmet Lietuvos dvejusose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliuoda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiautojų ir tiltų statytojų su sovietais sukelti mitų miglose apie besikeičiantį komunizma. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gliuoda, AGONIJA. Romanas. 408 psl., kaina 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių įėjusys tragiškoje dienoje.

Stefanija Rūkienė, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiai, klasišku stiliumi apie sunkią pavergto lietuvių dalia. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausiems garsiosios rasytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietasis viršelis, kaina 6 dol.

Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiūnt Lietuva, begima nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose, Vokietijoje. 273 psl., kietasis viršelis, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičias komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETES ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymas, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKŲJŲ KILIMŲ Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autoriaus paslaštumą nespėjusia turistu ir agitpropo propaganda bei užnaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISVUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesiai apie šėtvios kultūrinį gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepatenkė bendradarbiaiui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasijuokime visi, skaitydami Križo Pleperio 77 ANEKDOTUS. 52 psl., \$1.00.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOS, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608
atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridodant čekį ar pinigine perlaide.

You can't live on love forever.

Okay, you're young. You've got all the love in the world and you're doing your best to live on it. Retirement? That's for when you're old, right? It's for when you're old if you can afford it.

The kind of retirement you're after isn't the typical rocking-away-on-the-front-porch variety. You probably picture yourself taking extended vacations, pursuing hobbies, or buying that forty acres and living off the land. Pipe dreams? Not if you prepare now.

There's an easy, painless way to make your retirement dreams a reality. Join the Payroll Savings Plan where you work. That way, an amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's an easy way to save.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds—for E Bonds, 5 1/2% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra 1/2%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Now is the time to start saving. Money's a nice thing to have while you're living on love forever.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a smart way to save.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

W. R. HEARSTO MUZIEJUS

Multimilijonieriaus surinktų paveikslų, skulptūros ir kitų meno dalykų pažiūrėti per metus atvyksta apie vienas milijonas žmonių

SAN JOSE, Calif. — Vasario 17-18 dienomis buvo suorganizuota pensininkų ekskursija pamatyti multimilijonieriaus W. R. Hearsto, mirusio 1951 m., pilį prie San Simeon (dabar Kalifornijos steito muziejus).

Iš San Jose išvažiavus, keliose vietose teko matyti didelių sudų nupiautus ir raunamus vaismedžius (gal žemę panaudos daržovėms auginti, o gal ir statyboms, nes Kalifornija nepaprastai auga). Už Salinas atkaltėse teko matyti didelių, keistų, labai išsiračiusių medžių, kurių šakos, lyg atramos, žemę siekė.

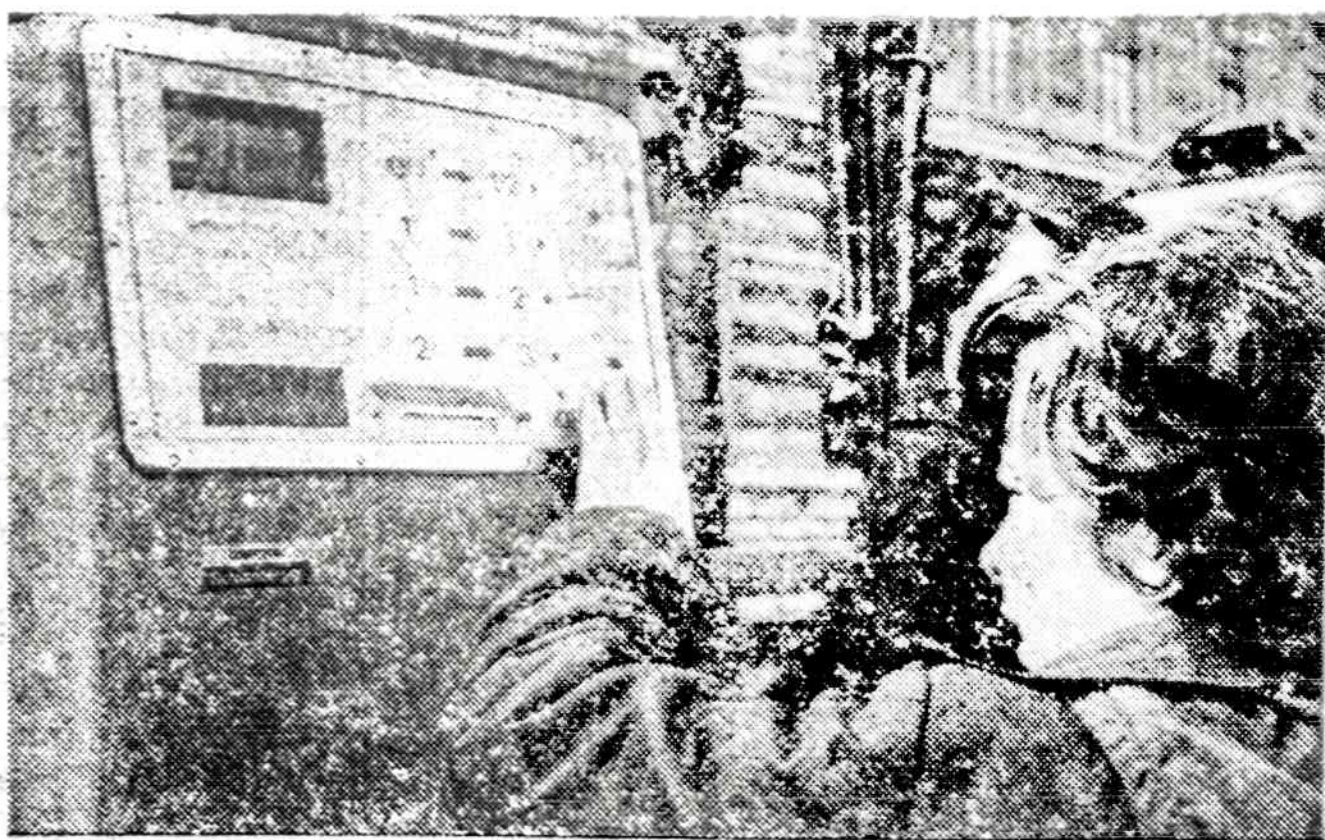
Vykome keliu, turinčiu pirmą numerį Pacifiko pakraščiais, teisingiau pasakius — skardžiais. Kelias neplatus, vingiuotas. Daugely vietų pakildavome per 1,000 pėdų ir iš autobuso langų apacio-

je matėsi bangos, besidaužančios į mūsų kelio uolas. Kurioje taj vietoje ir kalnų krioklį matėme. Tarpukalnėse pastatyti aukšti tiltai ir jų apie dešimtą teko pervaziuoti.

Bendrai, gana įdomu tokiu keliu važiuoti, tik ne vairuoti — labai įtemptas darbas.

Daugely vietų okeane matėsi didžiuliai akmenys, o ant vieno jų (ar salos) laivams švyturys. Kur tik koks didesnis lopotis žemės tarp kelio ir okeano, ten ir gyvenama pastatėjų pamatys, o jei plotelis lygesnis — tai ir keletą gyvenamųjų namų.

Aplankėme Carmel misijų bažnyčią (dabar bazilika). Misijos įsteigtos 1770 m. gausaus misijonieriaus (ar laivams švyturys) Serrą, kuris palaidotas kapinaitėse šalia bažnyčios. Dabartinė bažnyčia pastatyta 1797 m. iš

Prancūzijoje automobilistai gali nusipirkti mašinų "parkinimo" bilietą kuriam nori laiku, su mokėdami iš anksto automatu pinigus. Toks bilietas prisegamas prie automobilio lango.

anų laikų yra užsilikęs pastatėlis, kuriame Junipero Serra gyvenimo, dirbo ir mirė. Buveinė ir baldai nepaprastai skurdūs.

Carmel miestelyje daug suvenyrų krautuvių, kuriose pilna vietos ir užsienio gamybos išdirbinių. Kas pasuko apsipirkti, o aš kaip "milijonierius" pasižvalgiau po realteistinių langus. Ir taip: 1. mažas (skelbime pabrėžtas namas su 3 akrais žemės — 82,500 dol.; 2. geras namas 3 miegamieji su 2 voniomis — 98,500 dol.; 3. 2 miegamieji su 2 voniomis — 63,500 dol.; 4. 3 mieg. ant 70x100 pėdų sklypo — 65,000 dol. ir t. t. Kainos aukštos, mat, klimatas geras, okeanas čia pat, o svarbiausia — kurtinė vieta. Apylinkėse savas vilas turi keletas filmų žvaigždžių, žymių visuomenininkų, profesionalų, na, ir šiaip turčių, tad į juos rikiuojasi ir "mažiukai" (nekilnojamo turto kainos atžvilgiu).

Iš Carmel išvažiavus, teko matyti didžiulį (gal apie 25 akrų) artišonų lauką.

Ties San Simeon vieta neaukšta, lygi, tad pilna viešbučių, valgyklų ir kt. Nakvojome San Simeon Lodge. Kambariai puikūs, bet restorane kainos "sūrios" ir patarnavimas visai ne amerikoniškas (sraigės tempu).

Pakilę ryto mėta, ir kas kur papursyčiavę, važiuavome savuoju (Greyhound) busu apie 4 mylias iki Hearsto vardo muziejaus bilietų kasos ir automobilių aikštės, o nuo jos muziejaus busais į kalną iki pastatų. (pastatai apie 1,600 pėdų virš jūros lygio).

Pakopę dar kiek gražiais ir išpuoštais laiptais, pasiekėme lauko maldyrosi baseiną, terasą, apsuptą marmurinėmis dengtomis kolonomis skulptūromis ir kt. Prie tako trijų mergaičių, kitur vėl vyro balto marmuro skulptūros buvo tiek mielos, gražios ir žavios, kad, rodos, atvėręs lūpas ir pasakys: "Sveikas jaunuoli, mes esame iš 18-to šimtmečio".

Toliau matėsi gražus įvairiausių tropikinių medžių parkas, kuriam užsodinti atvežta tūkstančiai tonų juodžemio. Gyvenamųjų pastatų trys: vienas 10 kambarių, kitas bene 18, o trečiasis apie 100 kambarių, jei prie kambarių priskaityti matytus pokalbių-poilsio, valgomuosius kambarius bei kino, kurių du pirmieji prilygsta didelėms salėms (svečių būdave apie 50 asmenų).

Pilies savininko noras buvo — galimai daugiau surinkti meno kūrinių. Tiek mėgo senovės meno dalykus ir turėjo gerus meno žinovus — talkininkus, kad di-

dysis pastatas pradėtas statyti nuo dailaus rankų darbo lubų išimty iš kurių tai griaunamų pilių Europoje.

Valgomasis kambarys didžiulė salė priminė matytą filmuose turčių ir turtingų klostorių senovę: lubos išdrožintos figūromis (gal šventaisiais?), per visą salę ilgas masyvus stalas su masyviomis kėdėmis iš abiejų pusių (savininkui esant gvam, kėdės buvo tik iš vienos pusės), masyvios sidabro žvakidės, bene 40 svarų ir dar eilė gražių sidabro išdirbinių, o pagal sieną ilgas suolas su atramomis rankoms ir pakeliamam sėdynėm.

Biliardinėje 2 biliardo stalai su reikalingais priedais, o ant sienos kabojo iš Persijos atgabentas kilimas — paveikslas, vaizduojąs žmones ir gyvulus. Spalvos ryškios ir aiškios. Paveikslas — kilimo amžius — 600 metų. Anot vadovo, tą laiką dažų sekreto iki šiol nepasisekė išaiškinti.

Pusrūgėms ar užkandoms vėl atskiras kambarys su nepaprastai gražiu kandelabru. Čia svečiai galėdavę užkasti pagal užsakymą.

Vadovo (gido) iš anksto buvom įspėti nieko nepaliesiti, nerūkyti ir nenaudoti kurių tai foto aparatų ar jų priedų.

Prie vienu durų grindyse buvo paveikslas (mozaika) lyg iš šlifotų akmenėlių. Paveikslas amžius — 2,000 metų. Čia buvome vadovo įspėti neužlipti ant paveikslas, o prieky stovėjusi tarnautoja dabojo, kad mes eitume viena ar kita paveikslas puse.

Nuvedė mus ir į pilies kiną, kur parodė trumpą filmą iš savininko ir jo prietelių gyvenimo. Sėdimų vietų buvo daug, tačiau mes, kad ir "jaunuoliai" galėjome tik prieky ant kilimo susėsti arba pastovėti pasieniais, nes kėdės buvo atitvertos.

Galop buvome nuvesti į pilies pastato gale (ar priestate) esantį 10 pėdų gylio maldyrosi baseiną, kuris tiek didelis, kad virš lubų (ant stogo) padarytos dvi teniso žaislavietės. Šio baseino šone padaryta alkūnė su žymiai iškelta apačia — vaikams maudytis. Abu baseinai (lauko ir šis) iškloti — išmarginti taip, kad malonu pažiūrėti.

Pilies pastatas iš priekio turi du bokštus. Priekis (ir dalinai vienas šonas išklotas baltomis plytelėmis ir papuoštas kitokiais pagražinimais, tačiau bendras vaizdas — lyg bažnyčia.

Jei Disneylandu žavisi jaunimas, tai Hearsto vardo muziejuje yra kuo nustebti, pasižiūrėti ir žilo plauko sulaukusiems, nes bei dailių pastatų, gražių terasų, senovės didžurčiams tarnavusių įrengimų ir net pilna puikių meno dalykų. Daugelis 200-300 metų, kilimas — 600 m., paveikslas grindyse — 2,000 m., sarkofagas — 2,200 m., skulptūros iš Egipto — 4,000 m. ir t. t.

Liūdniausia tai, kad muziejaus lankytojai negali laisvai vaikštinėti ir grįžti dar kartą pažiūrėti, kurios nors patalpos ar meno kūrinio, bet turi sekti vadovą-aikštinioją ligi paskutiniųjų durų, prie kurių jau laukia muziejaus busas žemyn važiuoti. Be to, mes matėme tik vieną iš trijų muziejaus lankymo dalių. Užtrukome apie 2 val. Antrajai da liai pamatyti tektų grįžti muziejaus busų stotin, pirkti tai da-

liai bilietą ir tuo ar kitu busu grįžti ir patekti kito vadovo globon. Gal taip surėdyta, kad kas iš brangiųjų eksponatų nedingtų ir kad daugiau pajamų įplauktų. Pereitais metais praėjo apie 1,000,000 lankytojų. Muziejuje dabar dirba 75 asm.

Pilis ant kalno, tačiau vanduo pravestas tiesiai iš didžiųjų kalnų. Jei kuris kambarys savo struktūra, baldais ir kt. dvelkia gilia senove, tai sidabro ar kristalo kandelabrai su elektros šviesa, šildymo ir vėsinimo sistemos ir keltuvas primena dabartį.

Jūros keliais atvežtos medžiagos ir kt. iškrauti, pilies savininkas okeano pakraštį buvo įsirengęs nedidelę priepilauką ir pasistatęs keletą didžiulių sandėlių. Mat, pilies (rančos) žemės plotas siekė keletą mylių spinduliu — 240,000 akrų. Be to, pilies savininkui priklausė 30 laikraščių, 15 žurnalų, 6 radijo stotys, keletas kasyklų ir kt. Pieno spėjama, turėjo apie 1,000,000 dol. kas savaitę.

Muziejaus busu pasiekę parkalnėje jųjų stotį, ir persėdę į savąjį, patraukėme dar 30 mylių į pietus, iki Morro Bay, pamatyti netoliese kranto okeane esantį akmenų kalną. Kalnas kugio formos, 576 p. aukščio, užima apie 40 akrų plotą. Iš tolo gražiai atrodo, o privažiavus arti nieko įstabaus — apažėjusi uola.

Papietavę vietos restorane, pasileidome kelionės namų link per kalnus iki didesnio — platesnio 101 kelio.

Pakely užsukome į San Miguel misijų bažnytelę. Misijos

įsteigtos 1797 m. Iš užsilikusių žymių matosi, kad prie misijų kadaise buvo užvažiuojamas kiamas — pastogė pakeleiviams ir atitveros arkliais. Kieme mačiau iš senų laikų užsilikusių vežimą: dviem tekiniais, ašis medinė, tekiniai be stipinų, bet kieta medžio rasto galai, nuožulniai nutašyti, kad gautųsi ilgesnės stebulės ir stipriau laikytų. Tekiniai aptraukti geležies lankais. Kitas įdomus eksponatas: didžiulė agava, iš kurios vidurio išaugę 12-15 pėdų aukščio dailus stiebas su lapeliais ar žiedais viršūnėje. Be to, daug įvairių kaktusų su savotiškais vaisiais.

Grįžtant pakelėse matėsi laukų, apsėtų daržovėmis ir laisto-

jų pastovias švirkštaites. Vieni žodžių, čia jau pavasaris, nors pagal kalendorių tik vasario antroji pusė.

DAUG PAS MUS VARNŲ
Mes, broli, mėgstam ereliams sparnus laužyti ir paskui aimanuojame, kad padangėje negirdim jų kleketavimo. Mums dažnai atsitinka, kad begerbdami mirusiuosius — numarim gyvuočius. Ir, numarinę erelius, griaudinamės, kad daugel pas mus varnų — ir per tai dabina-me jų sparnus erelio plunksnomis ir, kaip vaikai, džiaugiamės, plodami delnuosna ir šaukdami, kad ereliai padangėje skraido.
V. Krėvė

SAVE AT

Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608
Peter Kazanuskas, President Phone 847-7747

6% ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$10,000. OR MORE 2 YEAR MATURITY
Per Annum

5% REGULAR PASSBOOK ACCOUNT
Per Annum

NOW INSURED TO \$20,000.

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė, apie senus laikus, kai aitvarai ir laumės skrajojo po laukus...
S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krykštavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiukų mūsų mažiems bėjaujimui:

1. N. Butkienė, **VELYKU PASAKOS**, 32 psl., telpa 6 pasakos ir D.VY. NUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, **SOKOLADINIS KIŠKELIS**, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, **MURKLYS**, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, **LAUMĖ DAUMĖ**. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvy Zemeje. Labai gražus leidinys didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.
5. Maironis, **JAUNOJI LIETUVA**, poema. 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, **TRYS SAKALAI**, Liet. Mokytojų s-gos premijuota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stančikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Švaistas, **ŠAUNUS PENKETUKAS**, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, **SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI**, mitologijos posmai Eilintoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai čiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlio iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuoti vaikams perkamas dovanas — pusė knygų, pusė žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Jau išėjo seniai laukta
Juozės Vaičiūnienės knyga
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS
100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.
Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.
Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5% UNIVEST TAUPYMO SASKAITOMS

Taupymo indėliai Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Isteigta 1923 metais Tel. 421-3070
Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	trims mėnesiams \$6.00 vienam mėnesiui \$2.00
Kanadoje:	
metams \$22.00 pusi metų \$12.00 vienam mėnesiui \$3.00	
Užsieniuose:	
metams \$23.00 pusi metų \$13.00 vienam mėnesiui \$3.50	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams \$22.00 pusi metų \$12.00 trims mėnesiams \$7.00 vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00 pusi metų \$11.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, aškyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Rusiški pažadai ir komunistinė tikrovė

Rusų okupuotoje ir komunistų valdomoje Lietuvoje jau seniai įvestas "socializmas" ir jau kelinti metai statomas "komunizmas". Ta "komunistinė" statyba yra tokia "didelė" ir "graži", kad komunistų pastatyti teisėjai baudžia kiekvieną parvažiaujusį Amerikos lietuvių, kuris drįsta atitrūkti nuo ekskursijos ir pasižiūrėti, kaip tie "pastatyti" mūrai atrodo. Juos bandžia, kai "pastatyti" palocijų jie nepastebi, o kiekviename žingsnyje mato didelį vargą ir skurdą.

Kovo viduryje komunistai sukviė komunistinio jaunimo suvažiavimą. Ten jiems buvo pasakyta daug kalbų ir nurodyta, ką jie turi daryti ir kur savo energijas kreipti. Aiškus daiktas, kad svarbiausią kalbą pasakė Antanas Sniečkus, Lietuvos komunistų partijos galingiausias sekretorius. Partijoje yra keli kiti sekretoriai, bet kiekvienas jų turi klausyti Sniečkaus, o Sniečkus vienas klauso partijos centro komitetan pasodinto ruso.

Sniečkus suvežtiems jaunuoliams parodė savo džiaugsmą komunistėjančia Lietuva. Lenktyniaudami dirba ir komunistų partijos propagandistai bei partijos narių verbuotojai. Viename kolchoze jie įrašo į partiją ar į partinį jaunimą pavienius narius, o kitame į partiją suvaro dešimtimis. Sniečkus pasigyrė, kad šandien "tarybinėje" Lietuvoje kiekvienas ketvirtas pradžios mokyklos mokytojas jau yra "komunistinio jaunimo organizacijos narys. Išnaudojamus darbininkus vis dar reikia įtikinėti, tuo tarpu partijos nariams Sniečkus jau gali įsakinėti.

Sniečkus pagyręs "tarybinę" vyriausybę ir priminęs praeitais metais Maskvoje padarytus komunistų partijos nutarimus, pranešė jaunuoliams, kad praeitais metais jau buvo didesnis derlius. Bet jis priminė komunistų jiems uždėtą pareigą. Jis, pakėlęs toną, šitaip kalbėjo:

"Realiai vertindami tai, kas atlikta, mes privalome giliai suvokti, kad šio penkmečio užduočių įvykdymas reikalauja iš visų rytoj dirbti našiau, negu dirbame šandien. O tai reiškia, kad mes privalome geriau panaudoti visus gamybos rezervus, plačiau diegti ir gamybą technikos ir mokslo pasiekimus, didinti gamybos efektyvumą, kelti darbo našumą, stiprinti kiekvieno darbuotojo atsakomybę ir drausmę". (Tiesa, 1972 m. kovo 18 d., 2 psl.).

NORMANTAS DAUJOTAS

LIETUVA MASKVOS VERGIJOJE

Man buvo pavesta viską, ką rusai iš žmonių atima, pasverti, į atitinkamas knygas įrašyti, — žodžiu, šis atsakomasis darbas turėjo būti atliktas mano rankomis ir mano galva apmąstyta. Tas vertėbės bevertydamas ir berūšiuodamas išsintūmū Maskvą ir Gosbanką, aš buvau taip pat pasidarys pilną ir tikrą jų sąrašą, kuris ateityje, ypač mūsų tautos istorijai, būtų buvęs įdomus ir reikšmingas. Iš to sąrašo galėtume spręsti, kiek tų vertėbės, pasaulio komunistų imperijos kūrėja Rusija išsigabeno Maskvon. Be šių sąrašų, turėjau pasidarys ir daugiau svarbių dokumentų nuorašą. Deja, kelionėje į laisvuosius vakarus tie užrašai dingę kartu su mano lagaminiais ir mano šeimos turteliu.

Užsienio valiuta: auksas, platina, sidabras ir įvairūs vertėbės popieriai, juos man sutvarkius, tuojau buvo siunčiami Maskvos Gosbankui, gi Lietuvos paskolos lakštai ir bendrovė akcijos (kaip užsieny neturintieji vertės), atitinkamai komisijai su banko komisaru priešaky buvo pavesta sudėginti: rūšyje buvo įrengta seniems banknotams deginti krosnis.

Reikia pastebėti, kad daugiausia auksas, platinos ir sidabro į L. Banką sunėšė žydų tautybės žmonės. Vienas jų mano geras pažįstamas Y., su kelių vyrų žydėlių

pagalba, atnešė net 2000 dolerių JAV — USA auksinių monetų. Antrasis du su puose svarų gryno, nemaišyto auksas, o kiti — mažiau. Dėl tam tikrų aplinkybių pavardžių neminiu. Auksą atnešusius asmenis pažinojė geriau man tvirtino, jog žydėliai nešė daugiau auksas, nes jo ir turėjo daugiau, negu lietuviai. Be to, jie mokėjo stambias sumas ir MOPR'ui, kad nebūtų įtarimo, jog kur kas daugiau to auksas jie turi paslėpę namie. Mano manymu, žymiai didesnė vertėbė net už auksą sudarė numizmatikos vertėbės — retų senų ir senų senovinių pinigų rinkiniai: daugis tas vertėbės atgabeno beveik verkdami. Tokių retų auksinių monetų aš niekada ir niekur, net užsieny, nesu matęs...

Per savo rankas praleidau ir daugybę auksinių ir sidabrinųjų litų, Lietuvos valstybės monetų. Tarp sunėštų vertėbės gana stambių vietų užėmė auksiniai bei sidabriniai (platinos) dirbiniai: žiedai, brangūs kišeniniai laikrodžiai, kurie buvo išpušti brankamiais, atrodo, savo laiku priklausę Rusijos kunigaikščiams. Moteriški žiedai, auskarai, kaklo papuošalai visi jie buvo išpušti stambiais, karatų vertėbėmis pažymėtais brankamiais. Aš tokio lobio niekada nesu matęs... Šie visi brangūs dirbiniai sudarė stambų lobį ne tik dėl brangaus metalo, deimantų ar briliantų... Ne! Jie buvo kažkada gyvenusių žymių menininkų rankų darbo kūriniai. Pakilodavau, pakilodavau ir dėjau į atitinkamas dėzes. Tik aš negalėjau atsisėbėti, kad šios vertėbės nebuvo siunčia-

mos Maskvos Gosbankui, bet buvo sukrautos stambaus masto seifų skyriuje, kuris tuo metu buvo uždarytas — neveikė. Tikriausiai buvo likviduotas. Kauno gyventojai turėję Lietuvos Banke savo mažus seifus turėjo ateiti į banką su savo raktu, juos atrakinti ir rusų komisarams parodyti, kas juose buvo sudėta. O jei kas nediršo ateiti ir pasirodyti, jo seifas buvo atplėštas ir ten rastas turtas nusavintas. Tačiau ir atėjusiems ir atrakinusiems seifus, vis tiek kas vertinga reikėjo atiduoti rusams.

Priešiant seifus, pasitaikydavo ir pokštų: pro išlaužtas dureles, vietoj auksas ir brangenybių kyšojo ant didelio balto popieriaus nupaisyta juoda tušu didelė špyga ar kitoks pasityčiojimo ženklas išpieštas. Matyt, kad ne visi buvo kvailiai ir jau iš anksto nujautė kas gali atsitikti painios politikos laboratorijoje. Tie žmonės kur kas anksčiau, gal prieš metus laiko, patys išsistūstino tuos seifus ir savo vertėbės išgabeno į Amerikos, Anglijos ar Šveicarijos bankus ir viską sudejė jų saugiuose seifuose. Gal taip ir geriau buvo padaryta?

MASKVOS REVISORIAI RADO 120 BRANGIŲ LAIKRODELIŲ TRŪKUMĄ

Lietuvos Banko seifų skyrių mėgo lankyti iš Maskvos atvykę aukšti Maskvos pareigūnai. Tuo metu banko direktorium buvo maskvinis maskofius Šapovalovas. Norėdamas pasigirti, jis atsidavė tuos raudonosius dignitorius, kuriuos lydėjo įvairių komisarų palyda. Šapovalovas ne-

buvo šykštus žmogus (ir kodėl, pagaliau, jis tą šykštumą turėtų rodyti tam sveitiam turtui), tad dažnai svečiams lankytojams mėgdavo kokią dovanėlę įteikti... geram atsiminimui. O mes, lietuviai, argi galėjome priešintis mūsų direktoriaus dovanumui? Mūsų pareigūnai ir aš taip pat dabojome, kad vietoj paimto vertėbės daiktelio būtų pakeltas gavėjo rastišlus su šapovalovo parašu. Viskas ejo "tvarkingai" iki 1941 m., pavasario, kol atvyko maskviniai Gosbanko revizoriai. Tie žmonės buvo kitokie, — nesukalbami ir net su aukšto laipsnio pareigūnais nesiskaitė. Kiek atsimenu, tie revizoriai rado seifų skyriuje 120 su viršum brangių laikrodėlių trūkumą. Tuoj jie sustatė aktą ir mūsų direktorių Šapovalovą uždarė Kauno sunkiųjų darbų kalejime. Jis ten išbuvo iki vokiečių atėjimo, nes, išlaisvinus kalinius iš banko tarnybos mano pažįstami matė jį žygiuojant laisvą Kauno Laisvės Alėja. Kur jis dingo po to — nežinau.

Iš mano aprašymo, pastebėjote, kad maskvinės raudonosios okupacijos metu man silpnų pečių buvo sukrauta gana daug painaus ir labai atsakomingo darbo, daug pareigų, tačiau Dievui dėkui už pagalbą ir mano sąžiningumui bei įgudimui piniginiuose reikaluose ir mokėjimui vesti atsakomybės knygas, man pavyko be klaidų atlikti ir laimingai išvengti kalejimo nelaimės.

Grįžtant prie savo atsiminimų aprašymo, prie tolimesnės Lietuvos Banke tvar-

PADEKA UŽ LINKSMĄ KŪRYBĄ

Suprantu, mano linksmasis kaimynas Liudas Balvočius laukia padėkos už taip savitu skoningumu pabertų kruopų rieškes ant skaitytojų stalo mano naujos knygos proga. Žada dar daugiau vaišių patiekti. Tikrai žaviuosiu jo sparnuota vaizduote, kuri neįtikėtina lakumu sukuria spalvingų paveikslų, skrandančių padebesiais. Tačiau kai fantazijos snapas ima kapnoti realius dalykus ar žmones, sparnuotajai mūzos paukštei pritrūkų jei ne visa kojele, tai bent uodegos stimburiu bakstelėti į apčiuopiamą žemelę.

Iš jo straipsnio, spausdinto Naujienose vasario 29 d., apimties atrodo, kad kaimynas L. B. apie mano knygą ruošiasi rašyti dizertaciją — tik nebus kur ja daktarato pelytis, nes čia neturime to humanitarų fakulteto, kuriame jis sakosi kadaise traukęs. Jis čia per penkias puskeltes dar tik įžangą iškloto, pačios knygos vidurių ne nepaciupinėjęs, taigi, užmojis dingas. Bet ir ta įžanga įvairiais prieskoniais taip pritarštinta, kad negaliu praeiti neparagavusi.

Pirmas riebiai pasipirgintas kšnis: ilga ir įspūdinga Losangelų veiklos, draugijų, sambūrių, sąjungų, klubų — vadinė litanija su kandžiom priekabėm. Tačiau tie Kirie eleisonai toje tyroje įneka kaip draugė nesustiprėja: juk visi nesugroja su mano knygos pagėbiais, kuriais ti daktarato pelytis, nes čia neturime to humanitarų fakulteto, kuriame jis sakosi kadaise traukęs. Jis čia per penkias puskeltes dar tik įžangą iškloto, pačios knygos vidurių ne nepaciupinėjęs, taigi, užmojis dingas. Bet ir ta įžanga įvairiais prieskoniais taip pritarštinta, kad negaliu praeiti neparagavusi.

Mano kaimynas mėgina pačiupinti tikresnę kšmį — spaudžia durų rankeną ir žengia į kambary. Bet jo vaizduotė ima maivytis, sparnais plakti — ir gana nelengva žmogų nuo aslos kilimo nukildina ligi palubių... Jis sako: "užėjau į rašytojos Petronėlės Orintaitės namus". Deja, aš pati sau viena jokių namų neturiu. (Bet jo fantazijai, mat, gražiau išeina: atslinko pas mane vieną, ir privačiai dviese pasibuvome...)

Toliau kaimynas dar įmantriau suplasnoja sparneliais. Jis gudriai sudėlioja savo kortas, neva nieko aiškiau nepabėrdamas, bet — skaitytojui pateikia visai apgaulingą vaizdą. Pvz. gavęs knygą ir vos lapą pravertęs, išsikaipęs vien ten, kur jo pavardė įrašyta, patetiškai nudejuoja, girdi, knygą ilgokai jau guli ant stalo, o apie ją spaudai rašyti vis nesiryžtu, vis prisibijau... Taip jis rengiasi "atverti burną", kol galop ir suklijuoja šią įžangą. Ir čia iš jo gudrių užuominų skaitytojui gali dingtelėti: aha, tai autorė duodama knygą įrašę spaudojį gali garsinti, o jis kratosi, nežinojo kaip ištrūkti iš sunkios pareigos. Ir ima šnekėti pašalines smulkmenas, kad laiką nuvilkintų.

Deja, man tenka iš to apgaulaus kepsnio ištraukti tik paprastą burbulą. Štai kaip buvo. Kažkada dar anksčiau L. B., nusipirkęs mano knygą "Ką laumės lėmė", įsirašė — būtinai noris autografo. Valandėlę pasikalbėjome. Aš patikėjau, kad jis tikrai mano knygom domisi ir jas vertina ar bent mėgsta: ne tik perka, bet dar gausiuoju vien dėl mano parašo. Kaip tik tuomet buvo jau leidykloje "Lielapatų medynuose", tai aš, tartum atsimokėdamas už tokią dėmesį mano raštams, pažadėjau šią naują knygą jam dovanų duoti, žinoma, su autografu. Ir vos knygą iš Londono mane pasiekė, pažadą ištesėjau. Tokia ta istorija, kurią L. B. dabar mėgina lyg tą jaučio odą sieksniais iš-

kaimynas pasileido čiūoti! Aš ne su vienu iš suminėtu telkiniu bendros putros nesrebiu, tad ko jie turėtų už mano knygos užkliūti? Kiekviena organizacija pirmiausia turi savo narius rūpintis, o ne už tvorų dairytis. Taigi šis mano kaimyno išklomingas šuktelėjimas nubirbia pavėjui, į anos litanijos vardus nepataikęs. Tikrai pačiam sau tuo botagu per kaklą užsikerta: jo minėtai "Ką laumės lėmė" knygai išėjus, jisai pats kaip tik kurį laiką sėdėjo bendruomenės apylinkės pirmininko soste, galėjo garbingai pasiraivyti. Bet matome, kitus ryškėte paplakti visada daug lengviau, negu pačiam arklą tįstelti.

Mano kaimynas mėgina pačiupinti tikresnę kšmį — spaudžia durų rankeną ir žengia į kambary. Bet jo vaizduotė ima maivytis, sparnais plakti — ir gana nelengva žmogų nuo aslos kilimo nukildina ligi palubių... Jis sako: "užėjau į rašytojos Petronėlės Orintaitės namus". Deja, aš pati sau viena jokių namų neturiu. (Bet jo fantazijai, mat, gražiau išeina: atslinko pas mane vieną, ir privačiai dviese pasibuvome...)

Toliau kaimynas dar įmantriau suplasnoja sparneliais. Jis gudriai sudėlioja savo kortas, neva nieko aiškiau nepabėrdamas, bet — skaitytojui pateikia visai apgaulingą vaizdą. Pvz. gavęs knygą ir vos lapą pravertęs, išsikaipęs vien ten, kur jo pavardė įrašyta, patetiškai nudejuoja, girdi, knygą ilgokai jau guli ant stalo, o apie ją spaudai rašyti vis nesiryžtu, vis prisibijau... Taip jis rengiasi "atverti burną", kol galop ir suklijuoja šią įžangą. Ir čia iš jo gudrių užuominų skaitytojui gali dingtelėti: aha, tai autorė duodama knygą įrašę spaudojį gali garsinti, o jis kratosi, nežinojo kaip ištrūkti iš sunkios pareigos. Ir ima šnekėti pašalines smulkmenas, kad laiką nuvilkintų.

Deja, man tenka iš to apgaulaus kepsnio ištraukti tik paprastą burbulą. Štai kaip buvo. Kažkada dar anksčiau L. B., nusipirkęs mano knygą "Ką laumės lėmė", įsirašė — būtinai noris autografo. Valandėlę pasikalbėjome. Aš patikėjau, kad jis tikrai mano knygom domisi ir jas vertina ar bent mėgsta: ne tik perka, bet dar gausiuoju vien dėl mano parašo. Kaip tik tuomet buvo jau leidykloje "Lielapatų medynuose", tai aš, tartum atsimokėdamas už tokią dėmesį mano raštams, pažadėjau šią naują knygą jam dovanų duoti, žinoma, su autografu. Ir vos knygą iš Londono mane pasiekė, pažadą ištesėjau. Tokia ta istorija, kurią L. B. dabar mėgina lyg tą jaučio odą sieksniais iš-

tempti ir nebūtais priedais apkaistyti.

Knygos dovanojimas visai gėvėje nepareigoja ją recenzuoti. Nevienas bičiulis iš manęs yra tą ar kitą knygą gavęs, visai apie jokių rašymo įpareigojimus ne negalvojanč. O recenzijomis rūpinasi redaktorai ir rimti, tikri recenzantai, bet ne autoriai ar jų kaimynai; pvz. Aidai pašalinių recenzentų visai neįsileidžia.

L. B. nepelnytai sviedžia akmenį ir į visą mūsų čionykštę raštiją: tartum taip nusigvynta, kad nebeliko jokių rimtų, objektyvių recenzentų ir tik pats autorius su kaimynais ar bičiuliais rūpinasi knygą paminėti. Tai yra visą mūsų literatūrą įžeidžianti L. B. aliužija. Ačiū Dievui, dar knygos yra mūsų spaudoje nagrinėjamos tikrų, savo srity nusimanančių žinovų — be autoriaus prašymo. Pvz. ir šios mano naujos knygos ryškėsnieji recenzantai — St. Vyckintas, Pr. Naujokaitis, J. Gliudė — nėra iš manęs tos knygos nei autografo gavę, asmeniškai nesusitikome, nesurašėme. Tad šį kreivą užuominą, esą, iš manęs knygą gavus, tartum buvo L. Balvočiui prievartinė pareiga apie ją rašyti — yra tik jo skystas škaitydavimas bei žalingas škaitytojų klaidinimas!

Panašiai L. B. drumsčia savo putros vandenėlių ir kitais prieskoniais. Užmena, esą, aš gyvenau "be galo daug dirbdama". Tai vien iš nučiulpo nykščio išsitraukta žinutė, nes ne lašo tiesios nesugraibanti. Vien kaimyno vaizduotė pina nebūtų spalvų vaivorykštę apie mano asmenį: nei jis kada matė mane "be galo daug dirbant", nei aš ką panašaus jam minėjau. Kam tokias pasakėles regžti?

Tokio pat neskanus kšnio atraja yra ir kitas L. B. išradimas. Lyg tarp kitko jis mesteilia mįslingai įtartina strėlė mano pusėn: girdi, aš "gyvenanti uždara". Irgi tai tik fantazijos kūryba. Ne, manęs dar niekas niekur neuzdarė. O dėl šito klidmato iš tikrųjų ne tik langai, bet ir durys dažnai atdaros. Tad koks tikslas melagingas misraimės vėrti ir viešumai tikiėti? O jei aš, anot L. B., taip uždaryta, tai ar jis aną jo minimą dieną per stogą įsibradino vidun mano knygos ir parašo gauti? Ar gal per grindų plyšį, pele pasivertęs, įsikrebždeno kambarin? Na, kai humoristas, persistentas, ima savo paties žodžius apjuokti — irgi pramoga! Jam svarbu vis ką nors nebūti iš jo rankogalio išsitraukti ir pasiskelvyti. O man iš to irgi naudingas sprigtas, lyg priminimas, kad tikrai pravartu kartais duris užsikišti...

L. B. yra godus po spragas ir plyšius krebždinėtis. Štai šiame savo straipsnyje jis, ne nepradėjęs mano knygoje gerų dalykų čiupinėti, išsyk pirmiausia tuoj išsižioja minėti "klaidas ir klaidėles, atsiradusias knygoje", tartum jų ten taip sklidimai gausiai per graižus plisai... O tai tik klaidingo veidrodžio apgava, kišama skaitytojui, kad iš anksto atbulai nusiteiktų. Iš tiesų gi Nidos leidykla net labai prižiūri korektūrų švarumą, ir šioje mano knygoje tų klaidėlių net labai nedaug, tad veitui mano kaimynas pirmiausia šokasi jom mis pajodinėti.

O jei jis pat mėgsta krebždentis po klaidų smuklybes, tai juk ir pats šioje dizertacinėje įžangoje jų neišvengė. Pagautas tubulai klnaus, kone narciziško jausmo savam vardui ir pavardėi, jis, tarsi savim neat-sigėrėdamas, dar teksto vidury iškilmingai pasikartoja tą dailų dvižodį: Liudui Balvočiui (nors iš straipsnio visai aišku ir taip, kiemo vardu ta dedikacija įrašyta, ir tas pavardės kartojimas ten ne kiek nereikalingas). Bet kaip tik čia L. B. mizos pegasas kluptelia į balą — įsvoja klaidų, lyg garsvyčių į marmeladą... Mat, jis čia tariamai tiksliai perrašo tą mano įrašą knygoje, tik deja nevisai taip: mano rašte po žodžių — Liudui Balvočiui, irgi po mano parašo — nebuvo jokių taškų! O tie taškai pakeičia rašto vaizdą, tiesiog gadina įspūdį. Taigi, jei negali tiksliai perrašyti, tai ne nepradėk krevezoti.

Tegu pakaks. Jau skaitytojas mato, kaip aš esu didžiai dėkingas linksmajam kaimynui už jo didingą užmojų apkraptinėti mano naują knygą, o ypač už jo nesupančiotos vaizduotės kūrybinis išsivalgojimus! Taip pat lenkiuos kaktomus už savanorišką pasispyrimą būtinai recenzuoti knygą, nors mano to visai nepageidautu. Ir bemaž alpstus iš pasigėrėjimo Liudo Balvočiaus talento gabumais, dar niekieno nepralenktu originalumu! Savo gyvenime įvairių knygų ir knygėlių esu išsileidimusi ir nemaža jų bičiuliams ar kaimynams su autografu dovanojusi. Bet tai pirmas kartas, kad knygos gavėjas priekabėm kništų ir dejuodamas koneveiktų mano dedikaciją įrašą! L. B. tą įrašą tampo įsikandęs po žodį kramsnoja, lyg tai mano įvykdytas koks kriminalas... Taip, tiesa, kad tuos dedikacinius žodžius aš paprastai sumetu paskubom, be ypatingo apgalvojimo. Vaje, kokia gėda — mea culpa! Petronėlė Orintaitė

REMKITE TUOS BIZNERIUS.
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOS"

kos, reikia vis dėlto pasakyti, kad okupantas kažkokiais sumetimais lyg ir nediršo nepriklausomos Lietuvos įvestąjį valstybės santvarką vienu ypu pakeisti, įbedant rusiškąjį komunizmą ir netvarką. Kalbant apie Lietuvos Banką jie pirmiausia emė keisti aukštusius pareigūnus: vietoj Paknio paskyrė eilinį tarnautoją Drobni. Kauno skyriaus direktorių Kaupą pakeitė Kopustinsku, vyriausiu buhalteriu paskyrė Pocevičių, vyr., kasininko pareigas perėmė plk. Gričius, o vyriausią kasininką paskyrė jė padėjėju. Banko centro direktorius iš karto neįmetė į gatvę ir nepadėjo kalėjimam, bet pavėdė jiem antraeiles, nežymias pareigas. Gi pilnais šio banko šeimaininkais buvo naujieji mūsų krašto valdovai, iš Maskvos atsistieję Gosbanko komisari Cipin ir Zurmachtašvili. Jie dar turėjo savo patarėjus rusus, kurių tikros pavardės mums buvo nežinomos. Iš viso jie buvo keisti, paslaptingi, paniūrę žmonės. Niekad nesijuokė. Su nieku iš lietuvių nesikalbėjo. Patyrimo turį banko tarnautojai dirbo savo darbą kaip ir anksčiau, tačiau to ansamblio dirigentais pasidarė už mūsų pečių stovėję rusai atėjūnai.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSŲ NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRospect 8-3229
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6444
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiama, skambinti 374-9012

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradienį ir penktadienį.
Trečią ir sekmadienį, ofisai uždaryti.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2424 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį 1-7 val.
antradienį nuo 1-5, trečią ir
šeštadienį tik susitarimu.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiama, skambinti MI 3-0001.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį ir penktadienį nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadienį ir šeštadi-
enį nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarimu.
Trečiądieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradienį nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-3 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 3 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiądieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 4-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiądi-
enį, penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi-
eniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gilson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonai HE 4-2123,
jei neatsiliepiama, tai telefonai GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai. Protezės. Med. Bap
dažai. Speciali pagalba kolom.
(Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

**help your
HEART FUND
help your HEART**

Gyva buvo ištrėmė - o mirusi tikrai iškilmingai palaidojo

(Nekrologo vjejoje)

Čia rašau apie Augustiną Gričių (plačiau išgarsėjusį Pivošos slapyvardžiu), kuris 73 metus eidamas mirė š. m. vasario 28 d. Vilniuje. Lietuvos TSR Ministrų Taryba sudarė A. Gričiaus laidotuviams organizuoti komisiją. Josios sudėtis tokia: A. Bieliūskas (pirmininkas), J. Bielinis, A. Brazaitis, V. Jakelaitis, J. Kavaliauskas, K. Koršakas, A. Vileikis. Visos laidotuvių išlaidos apmokamos iš valstybės išdo.

A. Gričiaus palaikai pašarvoti Valstybinės konservatorių patalpose. Atsisveikinti su velioniu paskirtos dvi dienos (kovo 1 d. nuo 3 v. iki 8 v. p. p. ir kovo 2 d. nuo 11 v. priešpieči iki 3 v. p. p.). Laidojimo vieta parinkta Antakalnio kapinėse. Augustinas Gričius iš tikrųjų nebuvo paprastas eilinis žmogus. Jis daug nusipelnęs savo kraštui kaip meno veikėjas, rašytojas, dramaturgas ir žurnalistas.

Jo gyvenimo eiga (bendrasis brožuolis) tokia: gimęs 1899 m. gruodžio 25 d. Siurpilių kaime, šiaulių apskrityje. Anksti pradėjo bendradarbiauti ano meto spaudoje, rašydamas korespondencijas. Po pir-

mojo pasaulinio karo pasirodė savo feljetonais bei apybraižomis. 1921 m. Gričius atvyko į Kauną. Mokėsi tautos teatro studijoje, įvairiuose kursuose, vaidino satyriniame "Vilkolakių" teatre, gilino žinias universitete.

Netrukus jis pradėjo sėkmingai reikštis kaip gabus žurnalistas. Skaitančioji visuomenė labai pamėgo linksmus Gričiaus feljetonus ir satyrinius apsakymėlius, kuriuose kandžiai pajukiamai miesčioiški buržuazinio gyvenimo papročiai. Tuo metu išėjo keli humoristinės Gričiaus kūrybos rinkiniai: "Cinčiberis" (1925), "Pamokslai idėjos broliams" (1928), "Vyrai, nesijuokit!" (1929), "Zvilgnis ir gyvenimą" (1930). Kauno teatre buvo pastatyta satyrinė jo komedija (1932) "Palanga".

1940 m. jis bendradarbiavo "Darbo Lietuvoje", "Raštuose", "Tiesoje", "Šluotoje", Kau no radiofone ir kt.

Po karo A. Gričius dirbo meno reikalų valdyboje. 1946 m. jis buvo Lietuvos TSR Rašytojų sąjungos valdybos sekretorius. Vėliau ėjo literatūrinės dalies vedėjo pareigas Kauno ir Vilniaus teatruose. Buvo literatūrinis konsultantas Rašytojų sąjungoje, ilgametis dramaturgų sekcijos pirmininkas. Tuojau po karo A. Gričius uoliai įstraukė ir dramine kūryba. Kauno teatre pasirodė jo pjesė "Skeveldros" (1949), Vilniaus teatre "Liepto galas" ir 1951 m. buvo pastatyta Kaune socialinė jo drama "Išvakarės", kuri 1952 m. buvo vaidinama Maskvoje lietuvių literatūros ir meno dekadote. Bent keliuose Lietuvos teatruose pasirodė (1955) Gričiaus drama "Karšta vasara". Turėjo pasisekimą satyrinės jo komedijos "Sėja ir piūtis" (1960) ir "Buvo buvo, kaip nebuvo" (1963). A. Gričius dirbo ir kino dramaturgijoje.

1960 m. išėjo stambus jo apsakymų rinkinys "Žmonės". Ankstyvesnioji Gričiaus beletristika išleista knygomis: "Vyrai, nesijuokit!", "Kepurės nenukelsim". Nemaža jis išvertė rusų dramaturgijos — N. Gogolio, A. Ostrovskio, M. Gorkio, B. Lavrenio, K. Simonovo ir kt. Pasakytinais metais prieš savo mirtį rašė atsiminimus, kurių įstraukus jau buvo pasirodžiusios.

A. Gričių mirus labai apgalvestauja rašytojų, žurnalistų, kultūros darbuotojų kolektyvas, netekęs vieno labiausiai mėgiamų ir mylimų savo narių. Viešajame pranešime apie jo mirtį taip pasisako: "Pasi-

traukė iš gyvenimo kruopštas plunksnos darbininkas, reto dvasinio skaidrumo žmogus. Jo šviesius brožus, kaip ir geriausių kūrybos puslapius, visada saugosime savo atmintyje".
J. Šp.

Žmonės svaigindavosi nuo seniausių laikų

Dr. T. R. Van Dellen rašo, kad alkoholi, marihuana, opijų ir hallucinogeniškus "vaisius" žmonės vartojo prieš tūkstančius metų. Šiandien neišrado nieko naujo, išskyrus tai, kad jie tuos narkotikus piktnaudžiauja.

Apie 3500 metų prieš Kristų sumerai vartojo opiumą gydomo tikslams. Pirmos žinios apie kanapių (marihuanos) vartojimą randamos Kinų imperatoriaus Shen Nung knygoje iš 2737 prieš Kr. Senovės graikai svaigindavosi karštosiose pirtyse, berdami kanapių sekas ant karštųjų anglių. Normanų vikingai, vykdamieji plėšikavimo žygius ir pradėdami kautynes užvalgydavo hallucinacijas sukeliančių grybų. Zydų ir krikščionių religijoje alkoholis visuomet vaidino rolių. Meksikos indėnai tais pačiais tikslais valgė peyotekaktus. Visų šių rūšių vaisiai visais laikais vaidino savo vaidmenį gydymo, religijos ir karo srityse.

Kai amerikiečiai kolonistai pasiekė tolimuosius Vakarų, čia rado kiniečių rūkančius opiumą, kurs buvo jų senos kultūros dalis, vartojant labai su saiku. Naujieji kolonistai greitai laikė paprotį įsisavinti, vartodami be saiko, ir paįsidarė adeptais narkomanais, už tai kalbindami kiniečius prieš juos keldami riaušes. Daugiam tokių narkomanų ta sudarė ištalai, žydai ir Centrinėje Europoje atėiviai. Dabar panašiai narkomanija yra labai apsikrėtę negrai ir ispaniečiai kalbantieji.

Ar ne per anksti gamta atsibudo?

Cook apskrities Forest Preserve Districto prezidentas George Dunne skelbia, kad pavasaris į Chicago užmiesčius parėjo 2 savaitėms per anksti. "Nors pavasaris čia oficialiai pareina kovo 20 dieną, tačiau gyvenija miškų saugonėse jau juda — kruta, paukščiai mirgintai grįžta ir daigai dygsta savaitėmis anksčiau tos datos... Šiltos temperatūros ir lietus paskatino augmeniją išišbudinti gyvulių - žvėrelių bei reptilijų snaudėjus iš žiemos letargo, o šiltos oro srovės, plaukdamos iš pietų šiaurės link drauge parnešė paukščius, kurie šiomet anksčiau baigė savo atostogas pietuose.

Išvardijęs visą eilę paukščių, žvėrelių ir reptilijų Mr. Dunne praneša, ka skunkio kopastai jau išaugo daugiau kaip per tris colius!

Cook apskrities miškų saugonijų — miškelių, žvėrelių, pievų, lankų ir krūmų esama apie 63,000 akrų.

Žveriškas nežmogus

Praeito antradienio naktį buvo pagrobta ir išprievartauta jauna rinkimų prižiūrėtoja, kuri rinkimams 4700 N. Kenmore Avenue apylinkėje pasibaigus išėjo važiuoti namo.

Jai sėdant į automobilį užmaskavęs vyriškis peiliu grasinamas įsėdo greta, liepė važiuoti į užgatį prie St. Boniface kapinių, įsakė jai pasilipti ant automobilio ir nustūmė per tvorą į kapinių pusę, kur ją apkūlė surišo rankas, užklėjavo burną, išprievartavo ir dar surišęs per kelias kojas paliko. Šiaip taip atsipalaidavusi per kapinių sieną prisisaukė pagalbos.

DR. J. ŠLIUPAS AMERIKOJE

Amerikon atvykęs, Šliupas rado jau lietuvių išievių, kurie po 1863 m. ir dviejų badmečių iš Lietuvos paklė, o kiti vėliau bėgdami nuo kareiviavimo ar šiaip ieškodami geresnės duonos, atsirado Jungtinėse Valstybėse, slaptai per Maskolijos-Vokietijos sieną pereidami ir per "Amburką" Amerikon išvykdami (Amerikoje nebuvo Burkaus "Pasvaliečio dainoje": "Užaugau Pasvaly, Lietuvos mieste, ly, išėjau vandrayot, sau laimės paieškot... Amburke sustojau..."), jūroje ir baimės patyrė, o Naujame Svietye gavo sunkiai dirbti ir nemažai vargti, ypač Pensilvanijos kasyklose.

M. Biržiška,
(iš "Lietuvių tautos kelio")

BE SPARNŲ SKRAIDO

Senovėje net galiūnai daug ko bijojo: ir dangaus ženklų, ir mo-ny, ir piktų žmonių akių; kiškio, kelia perbėgancio, ir to baidėsi. O dabar girdi, kaip kalba jauni: pasakyk, ko žmonės senovėje ne- diršo, aš padarysiu! Ir padarys. Ereliai kietanagijai jie, ne vyrai. Nors sparnų neturi, bet aukštai jie skraido.
V. Krėvė

REALTY CASPER
NAUJIENAS
— IR TENY SEKTO —
Lietuvių taipgi perka ir parduoda ir pragai užmo tikrai per
NAUJIENAS

Savo naminę vaistų spintelę reikia nepaprastai švariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiame vaizdelyje parodyta: išimti visas bonketus ir nuplauti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad nevyktų klaidų, nes vaistų sumaišymas gali būti fatališkas. Patikrinti, kokiu vaistų trūksta ir juos papildyti, kad būtų bent kokiam netikėtumui pasiruošęs.

GRADINSKAS
PATI NAUJOJI
SPALVOTA TV
LENGVIAUSIAI
NUSTATOMA
2512 W. 47 St. — FR 6-1999
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pliua apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALBROOK 5-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dieno iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEmlock 4-2413
7139 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

POEZIJOS VEIKALAI
Poezija — kaip pavasaris, kuris pradėjo pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apakais medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamauz įveda į gamtos ir garšų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos senovaižniuose svajojia, juokauja ir verkia poetai, pajėgdamai išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.
Naujiensos yra gausūs pasirinkimas poezijos leidiniai:
1. J. Augustaitytė - Vaičiūnienė, ZVAIGZDŲ NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltušaitis, ŽEMES PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Butky Juzė, EILERAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kalrys, AUKSINE ŠEJA. Eileriščiai, 88 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROZIU ŠVENTE. Eiliuoti pasakojimai apie išvintintas lietuviškas senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių Šiellė", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Sanfvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.
11. Stasys Sanfvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl., \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULLEIDIZIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinėliai, 92 psl., \$1.00.
13. Petras Sagatas, PIAUK, MANO LAIVELI. Eileriščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AGUONIS IR SMELIS. Eilės, 70 psl., \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eileriščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 35 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.
Noredami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti | Naujienų raštinėje arba užsakyti paštu, pridėdant čekį ar piniginį ordėrą.
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DAILININKAS
ZENONAS KOLBA
Gy. 6449 So. California Ave.
Mirė 1972 m. kovo mėn. 26 diena, 5-30 val. ryto, sulaukęs 62 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, širvintuose, Ukmergės apsk. Amerikoje įsiveino 21 metus.
Paliko nuilūde: žmona Amelija, mergaitinė pavardė Gučiūtė, dukterė Dalia, dukterė Eleną, gyv. Kanadoje, trys seserys Lietuvoje ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Mazeikos-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.
Trečiądienį, kovo 29 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Sv. Paneles parapijos bažnyčia, o po gedulinių pamaldų bus laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. Zenono Kolbos gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikimą.
Nuilūde lieka:
Žmona ir dukterė.
Laidotuvių Direktorai Mazeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandov-
gražiausios gėlės ir vainikai anks-
pių papuošimui ir sezoninėms
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTŲ)
5525 So. Harlem Ave. — 534-1220
GUŽAUSKŲ
GELĖS VISOS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽNOMI VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAV:
MAS DIENA
IR NAKTĮ
*
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VirginiA 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

Nepritaria vaikų komunistinimui

Cicero sukty politikų tarpe kilo mintis šių vasarų nuvežti būrį vaikų į "tarybinę" Lietuvą ir palikti juos komunistinei indoktrinacijai. Atrodo, kad sovietų valdžia pritarė tokiai idėjai. Prie suaugusių komunistai nepajęgia prieti. Ne visi Lietuvą aplankę komunistai pritaria ten einančiai "socialistinei statybai". Jie nenorėtų parduoti savo namelio ir nuolat apsigyventi Vilniuje. Amerikoje jiems geriau. Jie net ir savo vaikų nenori ten siųsti.

Cicero lituanistinėje mokykloje šiuo klausimu eina daugiausia kalbą. Iš Cicero bandoma pasiekti ir pačioje Chicagoje gyvenančių lietuvių vaikų tėvai, kad šią vasarą leistų vaikams atostogas praleisti Vilniuje. Bandoma sudaryti įspūdis, kad lietuviai kunigai pritaria tokiai ekskursijai. Pasirodo, jog tai neteisybė. Čia dedame kun. A. Juška, Cicero abiejų lituanistinių mokyklų kapeliono ir ateitininkų bei skautų dvasios vado laišką, išsiuntintą Cicero vaikų tėvams, kuris parodo, kad telefonas bandoma vaikų tėvams pameluoti. Cicero lietuviai kunigai nepritaria suplanuotai ir organizuojamai vaikų ekskursijai. Štai kun. A. Juškos vaikų tėvams išsiuntinto laiško tekstas:

1972 m. kovo mėn. 21 d.

MIELI TEVELIAI,

Kai kas yra kreipęsis žodžiu ir raštu ir mūsų parapijos kleboną kun. J. Stankevičių, vikarus kun. J. Vyšniauską, kun. A. Jušką ir dar specialiai mane, kaip Cicero abiejų mokyklų ir vietos ateitininkų ir skautų kapelioną, klausdami, ką galvoju apie jaunimo ruošiamą ekskursiją į okupuotą Lietuvą, jai pritariame, ar ne?

Svento Antano parapijos kunigai mane įgaliojo padaryti toki pareikimą: Iš principo tėvų žemę būtų naudinga jaunimui aplankyti, jeje jie pramoktų geriau lietuvių kalbos, bet labai abejojame, ar šiose sąlygose jam susidarytų tokia patriotinė mokykla? Ir jei paaiškėtų (stovyklavimo smulkesni informacijų neturime), kad mūsų jaunuoliai būtų patalpinti bendroje komjaunuolių stovykloje, kur bus dėstoma ir antireliginė programa, susidarytų rimtas pavojus.

Būtų neprotinga galvoti, kad mūsų 15 metų jaunuolis būtų pajėgus kovoti su išlavintu ir prityrusiu politiku.

Ziūrint iš tokio taško, joks kunigas tokiai jaunimo ekskursijai negali pritariti. Į tai atkreipiu tėvų rimtą dėmesį, palikdamas galutinį sprendimą jų nuožūrai. Jei iš to susidarys jaunuoliui religinė žala, patys tėvai tenėsa pilną atsakomybę.

Visiems linkime linksmy Velykų švenčių.

Svento Antano parapijos kunigų vardu

Kun. A. Juška

● Jaučių kautynių esama įvairių, vienk, pačios trumpiausios vyksta Costarikoje. Šiose kautynėse nereikia arenos, nei pikadoro, nei... raguoto jaučio. Kautynės vyksta kaimo aikštėje. Neginkluotas torero: privalo palydėti įnirusį jautį ranka. Kadangi torero be ginklo, tai ir jautis turi būti be ragų, todėl juos nupiauna.

— Kodėl jūs sugalvojote pirkti papūgą?
— Skaičiau, kad jos 200 metų gyvena, norėjau įsitikinti ar jie tiesą rašo.

SKAITYK "NAUJINIUS" - JOS TEIKIA GERIAUSIAS, REISINGIAUSIAS ZINIAS

Polcininkas Joseph Wambaugh parašė knygą "The New Centurions", kuri turėjo didelį pasisekimą ir dabar iš jos gaminamas filmas. Autorius sako, kad jis norėtų suderinti abu darbus ir likti policijoje, tačiau rašymas duoda daugiau pajamų ir prestižą.

Dvyliktos atostogos Texas valstijoje

Texas valstijoje, Brownsville, praleidau jau dvyliktas atostogas. Kodėl aš pasirinkau tą vietą, apie tai aš čia ir noriu pakalbėti.

Brownsville miestas yra prie pat Meksikos sienos, Rio Grande upė ir sudaro rubežių tarp Amerikos ir Meksikos. Vienoje upės pusėje yra Brownsville, o kitoje — Meksikos miestas Matamoros. Tuos miestus jungia tiltas. Vykstant į Meksikos pusę, jokių formalumų, jokių apklausinėjimų nėra. Vadinasi, niekas nieko neklausia. Grįžtant atgal į Amerikos pusę, pakanka tik pasakyti, jog esi Amerikos pilietis, tai ir viskas. Galimas daiktas, kad nu žiūrimi asmenys yra sulaukiami ir jie turi įrodyti, jog tikrai yra Amerikos piliečiai arba bent turį vizą Amerikoje gyvenanti.

Brownsville gyventojai daugumoje yra meksikiečių kilmės. Net didesnė dalis amerikiečių, kurie čia gyvena, kalba ispaniškai. Geriausiai viešbučiai čia laikomi Fort Brown ir El Jardin. Kiek toliau nuo miesto yra Holiday Inn. Pirmąją Holiday Inn ir Matamoros mieste.

Brownsville neturi nei puosnių užiegių, nei ištaigingų restoranų. Tai gal dėl to, kad juose galima gauti tik alaus. Degtinė pardavinėjama tik bonkomis. Kadangi Meksika ten pat, tai daugelis pereina per tiltą ir nusiperka Canadian Club ar V. O. (kvorta kainuoja tik keturis dolerius). Niekas tai daryti nedraudžia.

Bendrai imant Matamoros miestas yra labai "gyvas" ir ten visko galima gauti. Pasizymi jis naktiniais klubais, kuriuose atliekami vadinamieji "floor shows". Įėjimas į klubus laisvas, — nieko ekstranereikia mokėti. Ir, palyginti, viskas gana pigu: sakysime, alaus bonka tik 25 centai. Daugiausia vartojami Amerikos pinigai. Nėtrūksta ten ir Kenedžio pusdolerių.

Iš Houstono ir Brownsville

skrenda kartą per dieną Braniff International lėktuvas. Kelionė iš Chicago į Brownsville (ir atgal) kainuoja \$182.00. Tai gana pigu. Kadangi Brownville klimatas yra labai palankus (nei žiemos, nei sniego nėra), tai čia yra nemažai iš visur suvažiuosiu apsigyventi žmonių (pensininkų).

Brownsville kaimynystėje yra San Benito, Herlingen, Mercedes, Weslaco ir McAllen miestai. Iš jų labiausiai išsiskiria McAllen, kuris yra prie pat Meksikos sienos ir pasižymi dideliu judrumu. Už 25 centus iš ten galima nuvažiuoti autobusu į Meksikos Reynosa miestą, kuris taip pat yra labai judrus ir turi daug krautinių. Tokių šaunių ir patrauklių užiegių, kaip ten, man niekur kitur neteko matyti.

Kai kurie draugai juokaudami klausia, kodėl aš taip dažnai važiuoju atostogų į Brownsville? Tur būti, sako jie, turi ten kokią paną ir ją kasmet laikai.

Mano atsakymas: "Aš turiu tą pačią paną Chicagoje jau beveik penkiasdešimt metų, ir esu patenkintas. Tačiau juo ten gerą draugą profesorį H. R. Simpsoną, kuris daug metų profesoriaus Houstone. Dabar jis yra išėjęs į pensiją ir gyvena Brownsville. Su juo draugauju jau daug metų. Jis mane pasitinka aerodrome, nuveža automobiliu į viešbutį. Kartu su juo važinėjame ir apilankome daug vietų. Gyvena jis vienas (yra nevedęs). Nerūko ir negeria, bet nieko prieš neturi, jeigu aš išlenkiu stikluoką arba išgeriu alaus bonką".

W. D. Sebastian

Planas pagerinti pensininkų būklę

Prezidentas Nixonas šiomis dienomis paruošė planą seno amžiaus amerikiečiams pagerinti gyvenimą tokiu būdu, kad jie nebūtų našta visuomenei, o būtų nauda.

Prezidento 24 puslapių pranešime Kongresui svarbesniji

HELP-WANTED - FEMALE

Derbininkų Rankla
LIVE IN HOUSE KEEPER
Own room. Near North Apt.
One adult. Good salary. Must have good references & speak Some English.
SU 7-0520

plano punktai yra sekantieji:
1) Apsaugoti senesnio amžiaus žmonių pajamas. 2) Pagerinti slaugymo namų kokybę. 3) Išvystyti ir reformuoti patarnavimų (service) programą taip, kad senesnieji žmonės galėtų vertingai gyventi nepriklausomą amžių savuose namuose ar rezidencijose. 4) Išplėsti galimybes senesniems žmonėms testuoti dalyvavimą šio krašto gyvenime. 5) Reorganizuoti federalinę valdžią taip, kad būtų geriau patenkiami senųjų amerikiečių reikalai.

Prezidentas pareiškė, kad nepakankama yra, kad visą savo amžių tarnavę savo bendruomenei ir kraštui kai kurie seni amerikiečiai turi kęsti badą ar nedavalygą. Administracija pasiūsi senesnius piliečius įmanomai daugiau ir aktingiau įtraukti į krašto gyvenimą suteikiant jiems progą savanoriškai dalyvauti tarnyboje arba turėti reguliarias tarnybas.

IŠ CHICAGO IR APYLINKIŲ

Bonkas, jau rankioja; kada pradės skardines

Cook apskrities miškų saugonių distrikatas pateiktai praneša, kad jau įsteigti šeši centrai kur skautai ir kiti geravaliai savanoriai surenka ne bereikalingas stiklines bonkas. Per tuos šešis centrus nuo praeito birželio mėnesio, taigi per 9 mėnesius jau surinko 332,000 svarų stiklų ir bonkų ir pristatė stiklo fabrikams, kur jie perdirbami į naujus stiklus ir bonkas. Rinkėjai už stiklų svarį gauna po 1 centą.

Pirmasis toks stiklų surinkimo centras įsteigtas jau prieš 2 metus ir 9 mėnesius River Trail Nature Center, Northbrook, kur iki šiol surinkta ir persiūsta į fabriką 350,000 svarų stiklų. Per visą Ameriką 1971 metais buvo surinkta apie 691 milijonas bonkų ir įvairių stiklų.

Distrikto prezidentas nieku būdu nesusimena apie alaus ir įvairiausių gerimų skardines, kurių yra primėti krūmai ir pakrūmės paties distrikto miške liuose ir parkuose.

Karate pagalba nugalėjo užpuoliką

23 metų amžiaus slaugė studentė Miss Georgia Honza, kuri dvejus metus mokėsi apsigyvinimo metodo vad. karate, praeitą ketvirtadienio vakarą turėjo netikėtą progą savo mokslą išbandyti.

Išdama iš savo buto 630 W. Waveland važiuoti pamokų Frnak Cuneo liginėn ji prie savo durų sutiko apie 6 pėdų jauną 8 colių ilgumo peiliu nešinę banditą, kurs į ją bandė įstumi atgal į jos butą, bet ši karate metodu užlauzė jo ranką su jo paties peiliu ji sužeidė. Banditas rėkdamas leidosi bėgti į gatvę. Policija ieško, bet banditas jokioje liginėje dar nepasirodė.

TRUMPAI

— Juozas Gaila, JAV LB Centro valdybos vicepirmininkas jaunimo reikalams, lankdamasis Chicagoje turėjo pasitarimus su apygardos valdybos nariais Jonu Jasaičiu ir Jonu Vaičiūnu. Pasitarimuose paaikėjo, iš J. Gailos pranešimo, kad Centro valdyba

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Nami, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE SI
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS

NAMU VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTURA
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareikimai ir kitoki blankai.

SIUNTINIAI I LIETUVA
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. Ashland Ave.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

A. TVERAS
LAIKRODZIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Rpublic 7-1941

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sažiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kalnos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

atpalaiduoja apygardos valdyba nuo lėšų telkimo Jaunimo Kongreso reikalams ir apygardos valdybos sudarytas komitetas, kuris tą pačią dieną turėjo rinktis antram posėdžiui ir jau rinkėjai buvo pradėję aukų rinkimą turi darbų nuotraukti, nes komitetai numato sudaryti tiesioginiai centro valdyba. Jo pirmininku pakviestas Bronius Nainys. Apygardos pakviesti komitetas buvo sutikę jėti: Dr. P. Kisielius, Dr. F. Kaunas, Dr. V. Sruogienė, A. Rūgytė, V. Baleišytė, kun. P. Patlaba, S. Ingaunis, K. Kasakaitis ir apygardos valdybos nariai Ant. Būga, K. Rožanskas ir J. Vaičiūnas.

— JAV Lietuvių Bendruomenės Vidurio Vakarų apygardos valdyba ir šiais metais stengsis finansiniai padėti lietuviškoms mokykloms. Nors yra kelios rinkliavos, bet lietuviškasis švietimas irgi negali būti užmirštas. Todėl visi kas gali prašomi auka prisidėti prie mokyklų išlaikymo, nes be mokyklų ateityje neturėsime nei šokių švenčių, nei jaunimo kongresų. Aukos siunčiamos apygardos valdybos išdinko adresu: Antanas Būga, 842 W. 33rd Place, Chicago, Illinois, 60608.

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINI DIENRAŠTĮ "NAUJINIENAS"

LAIMINGI NAMAI

2 BUTU PO 5 KAMBARIUS veik naujas mūras. Patogi vieta — blokas nuo Marquette Parko. Atskiri šildymai. Naujas garažas. \$43,000.
6 KAMBARIŲ LIUKSUS 15 m. mūras — arti Kedzie ir 81 St. Centralinis oro šildymas, kilimai, įrengtas beismanas. \$30,900.
2 BUTU MORAS, namas — geras, išnuomotas, kambary sistema. Arti ir rytus nuo mūsų. Tinka pensininkui gražiai gyventi ir gauti dolerių priedą. Kaina \$21,000.
5 BUTU 25 M. MORAS — visai arti ir pačiam Marquette Parke. Puikūs įrenginiai. Dideli modernūs kambariai ir virtuvės. Labai patraukli kaina. Teiraukitės.
TIKRAI 1½ AUKSTO 2 butų mūras 20 metų. 2 auto garažas. Gazo baseboard šildymas. Gražus, sausas įrengtas beismanas. Marquette Parke. — \$35,000.
10 BUTU MORAS, apie \$14,500 nuomos. Marquette Parke. Kaina \$74,700. Investuokite pelningai ir saugiai.
DIDELIS 6 kambarių mūras. Modernus 2 auto garažas, kabinetų virtuvė, gazu šildymas. Puikus namas gyventi Marquette Parke. \$22,500.
ZEMES — 30 pėdų su garažu prie pat parko. \$10,400.

Valdis Real Estate

7051 So. Washnaw Ave. RE 7-7200

APYNAUJIS 2-ju butų gražus mūr. po 3 mieg. alumin. langai, karštu vandeniu šiluma gazu. 2-ju autom. garažai. Gražioje vietoje prie parko. — \$40,500.
6 KAMB. MŪR., moderni virtuvė ir vonia, alumin. langai, karštu vandeniu šild. gazu. Marquette Parke. \$21,500.
APYNAUJIS 1½ aukšto mūr. alum. langai, šiluma gazu, įrengtas rūšys. 2-ju autom. garažai. Marquette Parke. \$36,500.
GRAUZUS 4 BUTŲ mūr., alum. langai, karštu vandeniu šild. gazu, modernios vonios. Mūr. garažas. Marquette Parke. \$52,000.
VIRS 50 PĖDŲ pločio, gražus kampinis sklypas. 2-ju butų namai. Oaklawn, Teiraukitės.
LABAI GERAS 10 butų mūras, 2 automobilių mūro garažas, Marquette Parke. — Tik \$88,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET
TEL.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning ir naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sažiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ZUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
Farm Fire and Casualty Company

Federalinių ir vaistijos pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Moklinojamo turto pirkimas - pardavimas
REAL ESTATE
Parešy palūdimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE
NAUJAS ADRESAS
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE,
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9227

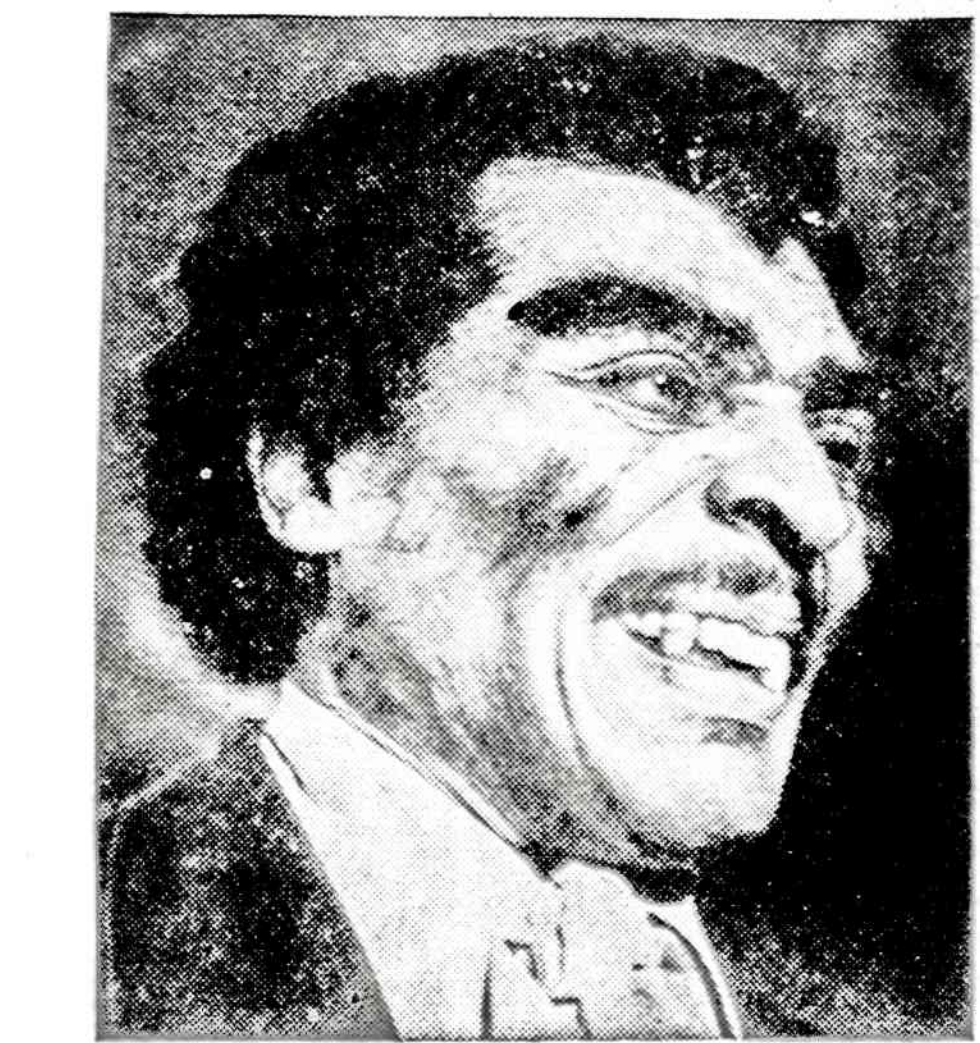
Ilgamečio BALFO pirmiškio, p̄relato J. B. Končiaus knyga
ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4,00, minkšti — \$3.00.
Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntiniam siuntiniais ir Vokietijai ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, SALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3233 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobilai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sažiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

J. AUGUSTAITIS
ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA
154 pusl. knyga. Kaina \$1.50
Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaičio paruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne tik Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.
J. Augustaičio knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užteiti "Naujienas", tai prašomas persiusti \$1.50 čekį arba Money Orderį, pridėdant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608
Gavę pinigų, tuoju knyga pasiusime.

Negrų aktorius William Marshall nugrimuotas pirmam, vlen negrų beisnybių filmui. Filmas vadinsis "Blecula".